

İLKÖĞRETİM SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ ÖĞRETME-ÖĞRENME DURUMLARIYLA İLGİLİ TEMEL ÇALIŞMALAR

Yılmaz GEÇİT*

Özet

Bu çalışmanın temel amacı; ilköğretim sosyal bilgiler öğretiminde 2000 yılından günümüze (2009) kadar geçen süreçte yapılan sosyal bilgiler eğitimi öğretme-öğrenme durumlarıyla ilgili araştırmaları belirleyerek bundan sonraki araştırmalara ışık tutmak ve öncelik verilmesi gereken sosyal bilgiler eğitimi öğretme-öğrenme durumlarıyla ilgili alanları tespit etmektir. Ayrıca, bu akademik çalışmaların amacını, uygulanan yöntemler ve sonuçları hakkında da araştırmacıları bilgilendirmektir.

Bu araştırmaya veri teşkil eden unsurlar literatür taraması sonucu elde edilmiştir. Arşiv taraması sonucu 2000–2009 yılları arasında çoğu eğitim fakülteleri yayını olmak üzere 19 süreli yayın ve 2 ulusal kongrede sunulan bildiri kitapları incelenmiştir. Ayrıca belirtilen tarihler arasında sosyal bilgiler eğitimi öğretme-öğrenme alanında hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezleri tespit edilmiştir. Daha sonra elde edilen veriler frekans, yüzdeleme ve içerik analizine tabi tutularak değerlendirilmiştir. Verilerin analizinde yayınlanan bildiri ve makaleler yayımlandıkları yer, tarih, yazar ve sayfa numaralarıyla, tezler ise yayımlandıkları üniversite, yazarları ve tarihlerine göre kodlanarak bu şekilde bir sınıflandırılmaya gidilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Sosyal bilgiler eğitim makaleleri, sosyal bilgiler eğitim tezleri, sosyal bilgiler eğitiminde araştırma konuları

Giriş

Disiplinler arası ve çok disiplinli bir alanı teşkil eden sosyal bilgiler insan ve insan faaliyetlerini konu edinir. Aslında sosyal bilgiler çeşitli sosyal bilimlerden alınan içeriğin kaynaştırılmasıyla teşekkül ettirilmiştir. Tarih, Coğrafya, Siyaset Bilimi, Ekonomi, Psikoloji, Sosyoloji, Antropoloji gibi sosyal bilimler, sosyal bilgilere katkı sağlayan başlıca disiplinlerdir (Öztürk, 2009, 19). İşte bu özelliklerinden dolayı sosyal bilgileri tanımlamak, tarih ya da coğrafyayı tanımlamaktan daha zordur (Doğanay, 2004,16).

Sosyal bilgiler kullanım amaçlarına göre farklı biçimlerde tanımlanmaktadır. Örneğin Wesley sosyal bilgileri, “sosyal bilimlerin pedagojik amaçlarla basitleştirilmiş şeklidir” biçiminde tanımlarken, Engle ve Ochoa ise, “demokratik vatandaşlık için sosyalizasyon süreci olarak” görmektedirler (Doğanay, 2004, 16). Dewey “sosyal olan şeylerin çalışılması” şeklinde kısa ve öz bir tanımlama yapmıştır (Welton & Mallan, 1999). Sözer (1998) ise, “temel kültür öğelerini, birçok alandaki çalışmalardan

* Yrd. Doç. Dr.; Rize Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü Öğretim Üyesi.

sağlanan bulgulardan, disiplinler arası bir yaklaşımla seçilip yoğrularak oluşturulmuş bilgileri içinde bütünleştiren; ilköğretim düzeyine ve çocuğun küresel algılama özelliğine uygun duruma getirilmiş bir ders” olarak tanımlamıştır. Öztürk’e (2009, 27) göre ise, hemen her bakımdan değişen ülke ve dünya koşullarında bilgiye dayalı karar alıp problem çözebilen etkin vatandaşlar yetiştirmek amacıyla sosyal ve beşeri bilimlerden aldığı içeriği, disiplinler arası bir yaklaşım ile kaynaştırarak kullanan bir öğretim programıdır. Esasında Amerika Birleşik Devletleri’nde doğan sosyal bilgiler program anlayışı, bu ülkedeki Sosyal Bilgiler Ulusal Konseyi (NCSS) tarafından yürütülmektedir. Sosyal bilgilerle ilgili çalışma yapanlar bu konseyin kabulleri ve bakış açısıyla programlarını şekillendirmektedirler (Safran, 2008, 5). Disiplinler arası bir vatandaşlık eğitim programı olarak sosyal bilgilerin doğuş süreci, ABD’nin XX. yüzyıla girerken yaşadığı ve müteakip yüzyılda da devam eden sosyal, kültürel, ekonomik vs. alanlardaki büyük toplumsal dönüşümün doğurduğu sorunlara çözüm arama çabalarının bir sonucu olarak başlamıştır (Öztürk, 2009, 23).

Son yirmi yılda dünyada öğretim programları geliştirme çalışmaları hız kazanmış, bu bağlamda sosyal bilgiler eğitim anlayışı ve programlarında da bu yenileşme izleri görülmeye başlanmıştır (Ata, 2007, 72). Ülkemizde bu sürece paralel olarak 1998 yılında eğitim fakültelerinde yeni bir yapılandırma süreci gerçekleştirilmiş ve sonrasında 2004 yılında “yapılandırmacı yaklaşım” temelinde yeni sosyal bilgiler öğretim programı kabul edilmiştir. Bu sürecin bir gereği olarak eğitim fakülteleri ilgili disiplinlerin alan eğitimine yönelik araştırmalara öncelik verme durumunda bırakılmıştır. Bu süreçte alan eğitim uzmanları yetiştirmek amacıyla pilot uygulamalara başlanmış ve bazı akademisyenler alan eğitim uzmanlıkları için yurtdışına gönderilmiştir. Ancak ülkemizde eğitim fakülteleri sayısının son yıllarda kurulan üniversitelerle de birlikte çoğalmasına karşın bu fakültelerin yeterli uzman eğitimciye sahip olduğunu söylemek mümkün değildir. Üstelik her ne kadar son yıllarda sayıları artmış olsa bile alan eğitimi çalışmalarının yayınlanacağı hakemli dergi sayısının azlığı da bir gerçektir. Tüm bunlara maddi kaynakların sınırlılığı da eklenince alan eğitimleri araştırmalarıyla ilgili sorunlar daha iyi anlaşılabilir. Yakın dönemdeki önemli gelişmelere rağmen henüz sosyal bilgiler eğitimiyle ilgili istenen standartlara ulaşılmadığı söylenebilir. Uzun yıllardan beri bu alanla ilgili çalışmaların tarih ya da coğrafyacı akademisyenlerce gerçekleştirildiği de bilinmektedir.

Bilindiği üzere genel olarak eğitim sürecinde, özelde de sosyal bilgiler eğitiminde tasarlanan hedeflere ulaşılabilmesi ve öğrencilerde istenilen davranış değişikliklerinin meydana getirilebilmesi için yöntem, teknik ve stratejilerin öğretmenler tarafından bilinip, etkin bir şekilde kullanılması gerekir (Demircioğlu, 2004, 136). Yaptığımız araştırmalar sonucu ülkemizde ilköğretim sosyal bilgiler eğitimi öğretme-öğrenme konuları alanında 2000 yılından sonraki temel çalışmaları tespit etmeye yönelik akademik bir araştırmanın mevcut olmadığı saptanmıştır. Ancak Sosyal bilgiler eğitimi alanında yüksek lisans ve doktora tezlerinin değerlendirilmesini içeren bir çalışma dikkate değer bir çalışmadır. Bu çalışma sonucunda hazırlanan tezlerin genel itibarıyla konu ve yöntem açısından çeşitlilik arz ettiği, konu açısından ise en fazla yöntem uygulamalarının ön plana çıktığı tespiti yapılmıştır (Aksoy ve diğerleri, 2009). Ancak şunu da belirtmek gerekir ki Akdeniz, Karamustafaoğlu ve Keser’in (2000) fizik eğitimi üzerinde yaptıkları çalışma ile yine Karamustafaoğlu’nun (2009) fen ve teknoloji eğitimi üzerinde yaptığı çalışma, metodoloji açısından araştırmamıza önemli katkılar sağlamıştır.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmamızdaki temel amaç; 2000 yılından günümüze kadar geçen süreçte ilköğretim sosyal bilgiler eğitimi öğretme-öğrenme durumlarıyla ilgili yapılan çalışmaları tespit etmek, bunları ele aldıkları konulara göre kuram, strateji, yöntem ve teknik başlıkları altında sınıflandırarak, ülkemiz sosyal bilgiler eğitimi öğretme-öğrenme durumlarıyla ilgili araştırma konularını belirlemektir. Bu çerçevede bu çalışmaların amaçları, veri toplama araçları, kullanılan yöntem-teknikler ve bu çalışmaların sonuçları da özet bilgiler halinde sunularak okuyuculara faydalı olunmaya çalışılmıştır. Bu çalışmanın aynı zamanda akademik çalışma konularının seçiminde akademisyenlere fayda sağlayacağı da ümit edilmektedir.

Sınırlılıklar

Araştırma, 2000–2009 yılları arası çoğu eğitim fakültesi yayını olmak üzere 19 hakemli derginin ulaşılabilen sayıları ile 2 bildiri kitabının içeriği ile sınırlıdır.

Yöntem

Araştırmanın bu bölümünde araştırma modeli, araştırmanın içeriği, veri toplama araçları ve verilerin analizi ile ilgili bilgiler verilmiştir.

Araştırma Modeli

2000 yılından itibaren ilköğretim sosyal bilgiler eğitimi öğretme-öğrenme durumları alanında gerçekleştirilen araştırma konularını tespit etmek amacı güden bu çalışmada meta-analiz modeli kullanılmıştır. Meta-analiz; belirli bir konuda yapılan araştırmaları bir araya toplayarak çalışmaların sonuçlarını sentezlemek için istatistiksel araçlar kullanarak ortak sonuçlara ulaşmayı amaçlayan ve böylece bireysel çalışmaların sınırlılıklarını azaltmaya çalışan bir yöntemdir (Büyüköztürk ve diğ. 2008).

Çalışmanın İçeriği

Araştırmamızın içeriğini, 2000 yılından sonra ilköğretim sosyal bilgiler eğitimi öğretme-öğrenme konulu 136 yüksek lisans ve doktora tezi ile 20 makale ve 1 bildiri çalışması teşkil etmektedir.

Veri Toplama Aracı

Araştırmanın içeriğini oluşturan çalışmalara literatür taraması sonucu ulaşılmıştır. Çalışmamızda öncelikle eğitim fakültelerince çıkarılan hakemli dergiler başta olmak üzere alan eğitimlerine dayalı çalışmaların yer aldığı dergiler tespit edilmiştir. Daha sonra bunların bir kısmına internet üzerinden bir kısmına da kütüphane taramalarıyla ulaşılmış, ayrıca 2004 ve 2005 yıllarında gerçekleştirilen iki kongre sonucunda hazırlanan bildiri kitapları incelenmiştir. Son olarak YÖK'le yapılan çeşitli görüşmeler ve YÖK web sayfasından 2000 yılından sonra sosyal bilgiler eğitimi öğretme-öğrenme konularında hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerine ulaşılmıştır.

Verilerin Çözümlemesi

Literatür taraması sonucu ulaşılan çalışmalar ele alınan içerik çerçevesinde kuram, strateji, yöntem, teknik ve diğer konular ana başlıkları altında sınıflandırılmıştır. Verilerin analizinde yayınlanan bildiri ve makale çalışmaları yayımlandıkları yer, tarih, yazar ismi ve dergideki sayfa numaralarına göre, tez çalışmaları da yayın-

◆ **Yılmaz Geçit**

ladıkları üniversite, yayın yıllarına ve yazarlarına göre kodlanarak bu şekilde bir kategorileşmeye gidilmiştir. Ancak bazı makalelere internet üzerinden ulaşıldığından bunların sayfa sayılarının belli olmaması nedeniyle cilt ve sayıları belirtilmekle yetinilmiştir. Daha sonra ulaşılan makalelerin bütünü ile tezler içerisinde yazarları tarafından YÖK web sayfasından yayınlanmasına izin verilenler amaçları, veri toplama araçları, verilerinin çözülme teknikleri ile çalışma sonuçları hakkında kısa öz bilgiler verilmiştir.

Çalışmamıza kaynaklık eden dergiler ile tezlerin hazırlandığı yüksek öğretim kurumları şunlardır:

Tablo 1. 2000–2009 yılları arası sosyal bilgiler eğitimi alanındaki çalışmaların yer aldığı ulaşılabilen kaynaklar.

Çalışmamıza Kaynak Teşkil Eden Süreli Yayınlar, Bildiri Kitapları ve Yüksek Öğretim Kurumları	Kaynak Kodu	Kaynak Sayı/Yıl
Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fak. Dergisi	AEBD	33, 2000, 34, 2001, 35, 2002, 36, 2003, 37, 2004, 38(1), 38(2)-2005, 39(1), 39(2)-2006, 40(1), 40(2)-2007, 41(1), 41(2)-2008.
Çukurova Üniversitesi Eğitim Fak. Dergisi	ÇED	2(30)-2005, 2(32)-2006, 3(33), 3(34)-2007, 3(35)-2008, 3(36)-2009.
Ege Üniversitesi Eğitim Dergisi	EED	2(5)-2004, 1(6)-2005, 2(6)-2005, 1(7)-2006, 2(7)-2006.
G.Ü. Gazi Eğitim Fak. Dergisi	GED	1,2,3-2001, 1,2,3-2002, 1,2,3-2003, 1,2,3-2004, 1,2,3-2005, 1,3-2006, 1,2,3-2007, 1,2,3-2008.
G.Ü. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi	GEBD	1(1), 1(2),1(3),1(4)-2003, 2(1), 2(2),2(3),2(4)-2004, 3(1), 3(2),3(3),3(4)-2005, 4(1),4(2),4(3),4(4)-2006, 5(1), 5(2),5(3),5(4)-2007, 6(1), 6(2),6(3),6(4)-2008, 7(1)-2009.
Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fak. Dergisi	HED	18,19-2000, 20,21-2001, 22 23-2002, 24,25-2003, 26,27-2004, 28,29-2005, 30,31-2006, 32,33-2007, 34,35-2008.
Kastamonu Üniversitesi Eğitim Dergisi	KED	8(1,2)-2000, 9(1,2)-2001, 10(1,2)-2002, 11(1,2)-2003, 12(1,2)-2004, 13(1,2)-2005, 14(1,2)-2006, 15(1,2)-2007, 16(1)-2008.
Milli Eğitim Dergisi	MED	145, 146, 147, 148–2000, 149, 150, 151-2001, 153,154, 155, 156-2002, 157, 158, 159, 160-2003, 161, 162, 163, 164-2004, 165,166,167,168-2005, 169,170,171,172-2006, 173, 174,175,176-2007, 177,178,179,180-2008, 181-2009
Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi	KUYEB	1/1,1/2-2001, 2/1, 2/2-2002, 3/1, 3/2- 2003, 4/1, 4/2-2004, 5/1, 5/2-2005, 6/1, 6/2, 6/3-2006, 7/1, 7/2, 7/3-2007, 8/1, 8/2, 8/3-2008, 9/1-2009.
Marmara Üniversitesi Coğrafya Dergisi	MCD	1,2-2000, 3,4-2001, 5,6-2002, 7,8-2003, 9,10-2004, 11, 12, 13, 14-2005, 17, 18-2008.
Uludağ Üniversitesi Eğitim Fak. Dergisi	UEFD	14(1)-2001, 15(1)-2002, 16(1)-2003, 17(1)-2004, 17(2)-2004, 18(1)-2005, 18(2)-2005, 19(1)-2006, 19(2)-2006, 20(1)-2007, 20(2)-2007, 21(1)-2008, 21(2)-2008
Türk Coğrafya Dergisi	TCD	35,2000, 36,37-2001, 38, 39-2002, 40, 41-2003, 42, 43-2004, 44, 45-2005, 46,47-2006, 48, 19-2007, 50, 51-2008.
19 Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi	OMÜEFD	25,26-2008
Ege Üniversitesi Coğrafya Dergisi	ECD	Cilt-13, Sayı-1,2, Cilt-14, Sayı-1,2, Cilt-15, Sayı-1,2, Cilt-16, Sayı-1,2
İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi	İEFD	6 SAYIDA YOK

Dil Tarih Coğrafya Fakültesi Dergisi	DTCFD	5 SAYIDA YOK
Doğu Coğrafya Dergisi	DCD	3,4-2000, 5,6-2001, 7,8-2002, 9,10-2003, 11,12-2004, 13,14-2005, 15,16-2006, 17, 18, 2007.
Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi	MEBD	13,14-2001, 15,16-2002, 17,18-2003, 19,20-2004, 21,22-2005,
İlköğretim Online Dergisi	İÖOD	01-06-2002, 01-06-2003, 01,06-2004, 01,07-2005, 01,06-2006, 01,05,09-2007, 01,05,09-2008
XII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, Gazi Üniv.	EBK-1	Bildiriler Kitabı-2004
XIV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, Pamukkale Üniv.	EBK-2	Bildiriler Kitabı-2005
Gazi Üniversitesi	GÜ	Tezler
Karadeniz Teknik Üniv.	KTÜ	Tezler
Marmara Üniv.	MÜ?	Tezler
Sabancı Üniv.	SÜ	Tezler
Dokuz Eylül Üniv.	DEÜ	Tezler
Kafkas Üniv.	KÜ	Tezler
Gazi Osmanpaşa Üniv.	GOPÜ	Tezler
Çanakkale Onsekiz Mart Üniv.	ÇOMÜ	Tezler
Atatürk Üniv.	Ata.Ü	Tezler
Ege Üniv.	EÜ	Tezler
İstanbul Tek. Üniv.	İTÜ	Tezler
Anadolu Üniv.	Ana.Ü	Tezler
Çukurova Üniv.	ÇÜ	Tezler
Selçuk Üniv.	SEÜ	Tezler
Hacettepe Üniv.	HÜ	Tezler
Niğde Üniv.	NÜ	Tezler
Yıldız Teknik Üniv.	YTÜ	Tezler
Abant İzzet Baysal Üniv.	AİBÜ	Tezler
Gaziantep Üniv.	GAÜ	Tezler
Sakarya Üniv.	Sak. Ü	Tezler
Zonguldak Karaelmas Üniv.	ZKÜ	Tezler
Fırat Üniv.	FRÜ	Tezler
Mustafa Kemal Üniv.	MKÜ	Tezler
Yeditepe Üniv.	YDTÜ	Tezler
İnönü Üniv.	İnö. Ü	Tezler

Bulgular

Bu bölümünde 2000–2009 yılları arasında ulaşılabilen tablolarda belirtilen süreli yayınlar ile bildiri kitapları ve tezler incelenerek, ilköğretim sosyal bilgiler eğitimi öğretme-öğrenme durumlarıyla ilgili çalışmalar çeşitli açılardan tasnif edilmiş ve tablolar halinde sunulmuştur.

Tablo 2. Konu Alanı: Öğrenme- Öğretme Durumları

Öğretim Yöntemleri Konulu Çalışmalar	Yayın Kodu
Makaleler	
İşbirlikli Öğrenme Yöntemi “Birleştirme İ” Tekniğinin Sosyal Bilgiler Derslerinde Öğrenci Başarısına Etkisi Özet: İşbirlikli öğrenme tekniklerinden biri olan “Birleştirme I” tekniğinin sosyal bilgiler derslerinde öğrenci başarısına etkisinin araştırıldığı bu çalışmada, deneysel desenlerden öntest-sontest kontrol gruplu desen kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak “Uzaktaki Arkadaşım” ünitesini kapsayan bir başarı testi geliştirilmiş ve hem öntest hem sontest olarak uygulanmıştır. İlgili ünite deney grubundaki öğrencilere araştırmacılar tarafından işbirlikçi öğrenme yöntemiyle, kontrol grubuna ise sınıf öğretmenleri tarafından geleneksel yöntemle verilmiştir. Araştırmanın sonunda farklı yöntemlerin uygulandığı gruplarda olma ve tekrarlı ölçümler faktörlerinin sosyal bilgiler ders başarısı üzerindeki ortak etkilerinin anlamlı olduğu bulunarak, işbirlikli öğrenme yönteminin, geleneksel yöntemle göre daha çok etkili olduğu sonucuna varılmıştır.	Züleyha AVŞAR Seçil ALKIŞ İOOD/6 (2) S: 197-203 2007
Sosyal Bilgiler Dersinde İşbirliği Dayalı Öğrenme ile Kavram Öğretimi Özet: Bu çalışmada işbirlikli öğrenme yönteminin, öğrencilerin sosyal bilgiler dersi “Adım Adım Türkiye” ünitesinde geçen kavramları öğrenme başarıları üzerindeki etkisi araştırılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak kavram başarı testi kullanılmış ve verilerin analizinde t-testinden yararlanılmıştır. Araştırma bulgularına göre, işbirlikli öğrenme yönteminin uygulandığı deney grubundaki öğrencilerin kavram başarısı kontrol grubundaki öğrencilerin başarısından daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.	Barış ÇAYCI, M. Kaan DEMİR, Mustafa BAŞARAN, Metin DEMİR KED/15(2) S: 619-630 2007
Buluş Sunuş Metodu ve Grup Rehberliğinin Duyusal İçerikli Olumlu Sosyal Kavramları Kazandırması Üzerine Etkisi Özet: Bu çalışmada ilköğretim Sosyal Bilgiler ders konuları ile ilgili bazı duygusal içerikli olumlu sosyal kavramların kazandırılmasında buluş ve sunuş öğretim yöntemleri ile grup rehberliğinin etkisi araştırılmıştır. Araştırmada grup rehberliğinin, olumlu sosyal kavramları ilköğretim öğrencilerine kazandırmada, sunuş ve buluş yoluyla öğretimden daha etkili bir yöntem olduğu bulunmuştur. Sosyal kavramların önemli bir boyutunu oluşturan duygu puanları üzerinde de grup rehberliğinin en etkili yöntem olduğu tespit edilmiştir. Olumlu sosyal kavramların bilgi boyutuna ilişkin puanlarda, hem deney gruplarının birbirleriyle hem de kontrol grubu ile aralarında önemli bir fark bulunmamıştır.	Sırrı AKBABA, Hakkı YAZICI, Osman SAMANCI GED/3, s:239-255 2007
Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretiminde Probleme Dayalı Öğrenme İçin Problem Durumları Oluşturma Özet: Hayat bilgisi ve sosyal bilgilerde kullanılabilecek farklı yaklaşımlardan biri de “probleme dayalı öğrenme modelidir”. Bu derslerin öğretiminde bu modelin kullanılabilmesi için öncelikle öğretmenlerin uygun problem durumları, problem senaryoları oluşturmaları ve öğrencileri probleme dayalı model hakkında bilgilendirmeleri gerekir. Bu çalışmanın amacı öğretmenlerin ve konuyla ilgilenenlerin bu model hakkında bilgilendirilmeleridir.	Zehra Nurdan BAYSAL GEBD/3(4) S: 72-87 2005
İlköğretim Okulu Sosyal Bilgiler Dersi Tarih Konularının Öğretiminde Hikâye Anlatım Yönteminin Etkililiği Özet: İlköğretim 6 ve 7. sınıf sosyal bilgiler dersi tarih konularının işlenmesinde hikâye anlatım yöntemi ile düz anlatım yönteminin öğrencilerin erişimleri üzerindeki etkisini ölçmenin amaçlandığı bu çalışmada öncelikle deney ve kontrol grupları oluşturulmuştur. Hazırlanan testlerin gruplara dağıtılması ve verilerin toplanmasından sonra istatistiksel işlemler yapılarak sonuçta şu saptama yapılmıştır: Hikâye anlatım yöntemi bilgi, kavrama düzeyleri ile toplam öğrenci erişimlerinde geleneksel yöntemle göre daha başarılı bir yöntemdir.	Ahmet ŞİMŞEK GEBD/2(4) 2004

İlköğretim Birinci Kademe Öğrencilerine Yön Kavramı Öğretiminde Kullanılabilecek Metotlar Özet: Bu çalışmada ilköğretim 4. sınıf öğrencilerine yön kavramının öğretilmesinde uygulanabilecek metotlar incelenmiştir. Öğrencilerin, güneşin doğuşu ve batışı, kutup yıldızı, pusula, sopa gölgesi, saat, ay, harita, bitki, karınca yuvası ve rüzgârlardan faydalanarak nasıl yön kavramını ve yer-yön tayinini öğrenecekleri açıklanmaya çalışılmıştır.	Hilmi DEMİRKAYA, Turhan ÇETİN, Halil TOKCAN GED/3-2004
İlköğretim Beşinci Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Proje Tabanlı Öğrenmenin Öğrenme Ürünlerine Etkisi Özet: İlköğretim beşinci sınıf sosyal bilgiler dersinde proje tabanlı öğrenmenin öğrenme ürünlerine etkisini belirlemeyi amaçlayan bu çalışmada, nicel ve nitel yöntemler birlikte kullanılmıştır. Araştırmanın nicel boyutunda öntest-sontest kontrol gruplu deneysel araştırma modeli kullanılmıştır. Nitel boyutunda ise araştırmaya katılan öğrencilerin ve sınıf öğretmeninin proje tabanlı öğrenmeye ilişkin görüşlerini almak amacıyla yarı yapılandırılmış görüşme yapılmıştır. Araştırma sonucunda ilköğretim beşinci sınıf sosyal bilgiler dersinde proje tabanlı öğrenme yaklaşımının uygulandığı deney grubundaki öğrencilerin akademik başarıları ile proje tabanlı öğrenme yaklaşımının uygulanmadığı kontrol grubundaki öğrencilerin akademik başarıları arasında deney grubu lehine istatistiksel bakımdan anlamlı fark bulunmuştur.	Mehmet GÜLTEKİN KUYEB/5/2 2005
İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersi Kapsamında Beşinci Sınıf Öğrencileriyle Yürütülen Ekiple Proje Tabanlı Öğrenme Üzerine Bir Çalışma Özet: Bu çalışma, Sosyal bilgiler dersi kapsamında, beşinci sınıf öğrencileriyle yürütülen ekiple proje tabanlı öğrenme üzerine bir çalışmadır. Bunu gerçekleştirmek için iki özel okuldaki beşinci sınıf öğrencileri, sınıf öğretmenleri ve bilgisayar öğretmenleri ile çalışılmıştır. Okulların birinde öğrenciler bilgisayar öğretmenleri ile diğerinde ise sınıf öğretmenleri ile çalışmışlardır. Elde edilen sonuçlara dayalı olarak, sınıf öğretmeni yetiştiren kurumların programlarında teknoloji eğitiminin yoğunlaştırılması önerilmiştir. Hâlihazırda var olan öğretmenlerin işbirliği yaparak çalışmalarını ve düzenlenecek hizmet içi eğitimlerle yetiştirilmeleri önemli görülmektedir. Öğrencilerimize vereceğimiz çalışmaların, sınırlarını dar tutmamız verimlilik açısından önemli görünmüştür. Öğretmen ve öğrencilerin farklı değerlendirme yol ve yöntemleri konusunda bilgilendirilmesinin yanı sıra, sistemin de kendisini bu konuda geliştirmesi gereği belirtilmiştir.	Mukaddes ERDEM Buket AKKOYUNLU İOOD/01 S: 2-11 2002
Sosyal Bilgiler Öğretiminde Müze Gezilerinin İletişimsel Boyutu Özet: Bu çalışmada müze, eğitim ve iletişim ilişkisi dikkate alınarak, ilköğretim birinci kademe görev yapan sınıf öğretmenlerinin alternatif bir eğitim ve iletişim ortamı olan müzeleri ders kapsamında kullanıp kullanmadıkları ve sınıf öğretmenlerinin müze gezileriyle ilgili görüşleri ve bu mekânlarda yapılan uygulamalar incelenmiştir. Bu araştırma kapsamında; müze gezileri ve bu gezilerin etkililiği çeşitli kriterler açısından ele alınmış ve okulun bağlı olduğu sosyo-ekonomik çevreye göre, müze gezilerinin nicelik ve nitelik açısından farklılaşp farklılaşmadığı değerlendirilerek araştırma sonuçlandırılmıştır.	Selma GÜLEÇ Seçil ALKIŞ UEFD/16(1) S:63-78 2003
Bildiri Çalışması	
Yapılandırıcı Öğrenme Kuramına Dayalı Sosyal Bilgiler Dersi Öğretiminde Sözlü Tarihin Kullanımı Özet: Bu çalışmada yeni sosyal bilgiler dersi öğretim programına 6. Sınıf üniteleri arasında bulunan "niçin sosyal bilgiler öğretimi yapıyoruz?" ünitesi esas alınarak deneysel bir araştırma yapılmıştır. Grup projeleriyle gerçekleştirilen bu çalışmada öğrenciler birer tarihçi kimliğine bürünerek görüşme yapmak üzere yola çıkmışlar ve görüşmeden elde ettikleri bilgileri yorumlayarak konuyla ilgili sözlü tarih ödevi hazırlamışlardır. Daha sonra öğrenciler "sözlü tarih çalışması değerlendirme formu" ile değerlendirilmişlerdir. Hazırlanan tarih ödevleri ise "değerlendirme rubliği" değerlendirilmişlerdir. Elde edilen veriler nitel analiz yöntemlerinden içerik analizi kullanılarak yorumlanmıştır. Sonuç olarak sözlü tarihin, öğrencileri ders kitabının sayfaları arasında sıkışıp kalmasını engelleyip, sosyal bilgilere farklı yönlerden yaklaşmasını sağladığı sonucuna varılmıştır.	Cemil ÖZTÜRK Gül TUNCEL Yaşar KOP EBK/2, S: 220-224 2005

◆ Yılmaz Geçit

Tezler	
Sosyal Bilgiler Öğretiminde Problem Çözmeye Dayalı Öğrenme Metodunun Uygulanmasına Yönelik Bir Değerlendirme Özet: Bu araştırma, ilköğretim 4 ve 5. Sınıf sosyal bilgiler dersi öğretiminde problem çözme metodunun kullanılıp kullanılmadığı, kullanılıyorsa nasıl kullanıldığını ortaya çıkarmak amacıyla yapılmıştır. Bu amaçla sınıf öğretmenleriyle görüşmeler yapılmış ve literatür taranmıştır. Yapılan araştırmalar sonucunda, bu metodun öğrencilere gerek dersle ilgili durumlarda, gerekse ders dışı durumlarda kendilerine olan güvenlerinin artması, karşılaştıkları problemleri çözmek için istekli olmaları ve problem çözme yeteneğini kazanmaları gibi olumlu özellikler kazandırmasından dolayı çok faydalı olduğu saptanmıştır.	Sabahattin ÇİFTÇİ SÜ-2001 Yüksek Lisans
Sosyal Bilgiler Dersinde Probleme Dayalı Öğrenmenin Öğrencilerin Derse İlişkin Tutumlarına, Akademik Başarılarına ve Hatırlama Düzeylerine Etkisi Özet: Bu araştırma ilköğretim dördüncü sınıfta sosyal bilgiler dersinde probleme dayalı öğrenmenin öğrencilerin derse ilişkin tutumlarına, başarılarına ve hatırlama düzeylerine etkisini belirlemek amacıyla, deneme modellerinden "öntest -sontest kontrol gruplu" modele göre desenlenmiş ve gerçekleştirilmiştir. Resmî bir ilköğretim okulu öğrencilerinden deney ve kontrol grupları oluşturulmuştur. Sonuçta sosyal bilgiler dersinde probleme dayalı öğrenme uygulanan deney grubu ile geleneksel öğretimin uygulandığı kontrol grubu arasında derse ilişkin tutum, akademik başarı ve bilgileri hatırlama düzeyleri açısından deney grubu lehine anlamlı farklar tespit edilmiştir.	Handan DEVECİ Ana. Ü-2002 Doktora
İlköğretim 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde "Proje Tabanlı Öğrenme"nin Öğrenenlerin Akademik Başarıları, Yaratıcılıkları ve Tutumlarına Etkisi Özet: Proje tabanlı öğrenmenin öğrencilerin akademik başarıları üzerindeki etkisini tespit etmeye yönelik gerçekleştirilen bu çalışma deneysel bir çalışma olup, çalışmada kontrol gruplu öntest- sontest deneysel desen kullanılmıştır. Araştırmanın sonunda bu öğretim tekniğinin öğrencilerin akademik başarıları, derse karşı tutumları ve yaratıcılık düzeyleri üzerinde olumlu etkiler yaptığı görülmüştür.	Olca YILMAZ ZKÜ-2006 Yüksek Lisans
Sosyal Bilgiler Öğretiminde İşbirliğine Dayalı Öğrenme Yönteminin İlköğretim 6. Sınıfların Problem Çözme Başarısına Etkisi Özet: Bu çalışmada sosyal bilgiler öğretiminde işbirliğe dayalı öğrenme yönteminin ilköğretim 6. sınıf öğrencilerinin problem çözme başarısına etkisi araştırılmıştır. Araştırmanın sonunda problem çözme başarı puanları ve derse karşı ilgi açısından işbirliğe dayalı öğrenmenin uygulandığı öğrenciler lehine anlamlı farklar tespit edilmiştir. Ancak problem çözme puanları ile cinsiyet ve yaş arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.	Ayşe Fatma ÖZDEMİR MÜ-2006 Yüksek Lisans
Yapılandırmacılık Yaklaşımına Dayalı İşbirlikli Öğrenmenin İlköğretim 5.Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Öğrenci Erişi ve Tutumlarına Etkisi Özet: Amaç işbirlikli öğrenmenin öğrencilerin erişimi ve tutumlarına etkisini belirlemektir. Ölçme araçlarından sosyal bilgiler başarı testi ile sosyal bilgiler tutum ölçeği, deney ve kontrol gruplarına öntest ve sontest olarak verilmiştir. Araştırma sonucunda işbirlikli öğrenmenin uygulandığı deney grubu öğrencilerinin derse karşı daha olumlu tutum geliştirdikleri ve erişimlerinin daha yüksek olduğu bulunmuştur.	Celalettin ÇELEBİ SEÜ-2006 Yüksek Lisans
Sosyal Bilgiler Öğretiminde Proje Tabanlı Öğrenmenin Öğrencilerin Akademik Risk Alma Düzeylerine, Problem Çözme Becerilerine, Erişilerine, Kalcılığa ve Tutumlarına Etkisi Özet: Bu çalışmada proje tabanlı öğrenmenin öğrencilerin, akademik risk alma düzeylerine, problem çözme becerilerine, erişilerine, öğrenilenlerin kalcılığına ve tutuma etkisi incelenmiştir. Deney ve kontrol grupları oluşturularak öntest-sontest uygulaması yapılmıştır. Çalışma sonucunda şu bulgular saptanmıştır: Deney ve kontrol grupları arasında öğrencilerin akademik risk alma düzeyleri, problem çözme becerileri ve derse karşı tutumları açısından bariz bir fark gözlemlenmemiştir. Ancak öğrenilenlerin kalcılığı ve öğrencilerin erişimi açısından deney grubu lehine anlamlı farklar tespit edilmiştir.	Sabahattin ÇİFTÇİ SEÜ-2006 Doktora

Drama Yöntemi ile İlköğretim Dördüncü Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinin İşlenişinin Öğrenme ve Öğrencilerin Benlik Kavramına Etkisi Yönünden Değerlendirilmesi Özet: Bu araştırmada amaç öğrencilerin dersi öğrenmesinde ve benlik kavramı geliştirmesinde dramanın etkisini incelemektir. Deney ve kontrol grupları oluşturularak öntest ve sontestte veri toplama aracı olarak Pierr Harris'in "öz kavramı" ölçeği kullanılmıştır. Sonuçta dramanın benlik kavramı geliştirme ve dersin öğrenilmesinde olumlu etkiler yaptığı görülmüştür.	Sırrı TAŞKIRAN SEÜ-2006 Yüksek Lisans
Sosyal Bilgiler Öğretiminde Gezi-Gözlem ve İnceleme Yönteminin Etkinliğinin İncelenmesi Özet: Gezi-gözlem ve inceleme yöntemi ile geleneksel öğretim yöntemlerinden olan anlatım yönteminin karşılaştırılmasını esas alan bu çalışmada bu yöntemlerin öğrenci başarısına etkisi incelenmiştir. Deney ve kontrol grupları oluşturularak, öntest- sontest kontrol gruplu deneysel desen uygulanmıştır. Elde edilen bulgular doğrultusunda sosyal bilgiler dersinde gezi-gözlem ve inceleme yöntemi kullanmanın öğrenci başarısını daha çok arttırdığı ortaya konulmuştur.	Merve AÇIKGÖZ GÜ-2006 Yüksek Lisans
Tarihsel Mekânlarda Keşfederek Öğrenme Yoluyla Sosyal Bilgiler Öğretimine Yönelik Öğrenci Görüşleri Özet: Amaç sosyal bilgiler derslerinde öğrencilerin tarihsel mekânlarda keşfederek öğrenme yolunda nasıl bir süreç yaşadıklarını, neler hissettiklerini, bilgiyi nasıl işlettiklerini ortaya koymaktır. Araştırma sonucunda öğrencilerin başarı düzeyleri ne olursa olsun tarihsel mekân ve müzedeki etkinliklere katılmakta istekli oldukları belirlenmiştir. Ayrıca kız ve erkek öğrencilerin farklı etkinliklerden hoşlandıkları ortaya çıkmıştır.	Banu ÇULHA DEÜ-2006 Yüksek Lisans
İlköğretim 6. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Harita Okuma Becerisinin Aktif Öğrenme Yöntemiyle Kazandırılması Özet: Öğrencilere harita okuma becerisini aktif öğrenme yoluyla kazandırılmasını konu edinen bu çalışma sonucunda aktif öğrenme etkinliklerinin uygulandığı deney grubu öğrencilerinin harita okuma becerilerinin, aktif öğrenme yöntemiyle kazandırılmasının başarı düzeylerini arttırdığı belirlenmiştir.	Nadir Orkun ÜZÜMCÜ GÜ-2007 Yüksek Lisans
İlköğretim 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretiminde Öğretmenlerin Kullandıkları Yöntemler ve Karşılaştıkları Sorunlar (Afyonkarahisar Örneği) Özet: Betimsel bir çalışma olan bu araştırma; ilköğretim okullarında sosyal bilgiler öğretmenlerinin kullandıkları öğretim yöntemlerinin mezun oldukları okul türüne, bölüme, meslek kıdemlerine HİE kursu alma durumlarına göre farklılık gösterip göstermediği gibi durum tespitleri amacıyla yapılmıştır. Veriler SPSS programında yorumlanarak, sonuçta bazı hususlar açısından öğretmenler arasında anlamlı farklar bulunmuştur.	Firdevs POLAT GÜ-2006 Yüksek Lisans
İlköğretim 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Aktif Öğrenme Yöntemlerinden Çözümlemeli Öykü Yönteminin Öğrencilerin Akademik Başarılarına, Tutumlarına ve Aktif Öğrenme Düzeylerine Etkisi Özet: İlköğretim 4. Sınıf sosyal bilgiler dersinde uygulanan bu çalışmada "Çözümlemeli öykü yönteminin" öğrenci başarısına etkisi araştırılmıştır. Deney ve kontrol gruplarından elde edilen veriler SPSS 11 programında, nicel araştırma tekniklerinden bağımlı ve bağımsız t testi, ayrıca içerik analizi yapılarak değerlendirilmiştir. Sonuç olarak çözümlemeli öykü yönteminin uygulandığı deney grubu lehine anlamlı farklar tespit edilmiştir.	Fındık ÇALIŞKAN MKÜ-2005 Yüksek Lisans
Sosyal Bilgiler Eğitiminde Gezi-Gözlem Metodunun Uygulanmasına İlişkin Bir Araştırma (Tokat Örneği) Özet: Sosyal bilgiler öğretmenlerinin gezi-gözlem metodunu kullanma durumları, sıklığı ile varsa metodun kullanılmasında karşılaşılan problemlerin ortaya konulması bu araştırmanın temel amacıdır. 154 sosyal bilgiler öğretmenine uygulanan anketlerden elde edilen veriler SPSS programında değerlendirilmiştir. Elde edilen en önemli bulgu öğretmenlerin bu yöntemin uygulanması noktasında bilgi eksikliklerinin olduğudur.	Fatma MAZMAN GOPÜ-2007 Yüksek Lisans

◆ Yılmaz Geçit

İlköğretim 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Tarih Konularının Öğretiminde İşbirlikli Öğrenme Yönteminin Öğrenci Başarısına Etkisi Özet: İşbirlikli öğrenme yöntemi ile geleneksel öğrenme yönteminin öğrenci başarısı üzerindeki etkisini ortaya koymaya çalışan bu çalışmada da deney ve kontrol grupları oluşturulmuştur. Öntest ve sontest puanları arasında yapılan değerlendirmeler sonucunda işbirlikli öğrenme yönteminin öğrenci başarısı üzerinde çok daha etkili olduğu belirlenmiştir.	Ümmühan Öner FRÜ-2007 Yüksek Lisans
İlköğretim Altıncı Sınıf Sosyal Bilgiler Programında Geçen Kavramların Kazanımı ve Kalıcılığında Kavram Analizi Yönteminin Etkisi Özet: Bu çalışmanın içeriğini ilköğretim 6. Sınıf sosyal bilgiler programında geçen bazı kavramların kazanımı ve kalıcılığında kavram analizi ve geleneksel yöntemin nasıl etkili olduğu oluşturmaktadır. Deney ve kontrol gruplarından ön ölçüm ve son ölçümden elde edilen veriler üzerinden konvaryans analizi uygulanmıştır. Sonuçta kavram analizi yönteminin geleneksel yöntemden daha etkili olduğu bulunmuştur.	Aslıhan YÜKSELİR ÇÜ-2006 Yüksek Lisans
İlköğretim 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Kubaşık Öğrenme Yönteminin, Geleneksel Küme Çalışması Yöntemine Öre Benlik Saygısına ve Akademik Başarıya Etkisi Özet: İşbirlikli öğrenme yönteminin geleneksel küme çalışması yöntemine göre benlik saygısı kazandırma ve akademik başarı açısından üstün olup olmadığını tespit amacıyla yapılan bu çalışma için de ilköğretim 4. sınıf öğrencilerinden deney ve kontrol grupları teşkil edilmiştir. Toplanan verilerin analizi sonucunda kubaşık öğrenme yönteminin yeniden uyarlanmış birleştirme tekniğine göre düzenlenen öğretimin akademik başarı açısından etkisinin anlamlı olmadığı ortaya çıkmıştır. Yine benlik saygısı açısından da gruplar arasında anlamlı bir fark görülmemiştir.	Hale KILIÇ ÇÜ-2006 Yüksek Lisans
Sınıf Öğretmenlerinin Sosyal Bilgiler Öğretiminde Kullandıkları Yöntemler ve Karşılaşılan Sorunlar (Niğde İl Örneği) Özet: Sınıf öğretmenlerinin sosyal bilgiler öğretiminde kullandıkları yöntemleri ve karşılaşılan sorunları tespit etmek amacıyla yürütülen bu çalışmada betimsel yöntemlerden "okul survey" yöntemi işe koşulmuştur. Araştırma sonucunda öğretmenlerin 17 farklı yöntemi uygulamaya çalıştıkları tespit edilmiştir. Özellikle soru-cevap, problem çözme, düz anlatım en çok tercih edilirken gezi-gözlemin ise en az tercih edildiği görülmüştür. En önemli sorunlar ise sınıfların kalabalıklığı, öğretmenlerin yöntemler hakkındaki bilgi eksiklikleri, araç-gereç eksikliği gibi sorunlardır.	Nadir İhsan AKGÜL NÜ-2006 Yüksek Lisans
Sosyal Bilgiler Öğretiminde Sözlü Tarih Etkinliklerinin Öğrenci Başarı, Beceri ve Tutumlarına Etkisi Özet: Sözlü tarih yöntemi ile işlenen derslerin öğrencilerin kalıcılık ve tutumları üzerindeki etkisini saptama amacıyla gerçekleştirilen bu akademik çalışmada hem nicel hem nitel yöntem kullanılmış ve verilerin analizinde ise standart sapma, t testi, betimsel analiz yöntemleri işe koşulmuştur. Bulgular ışığında sonuç olarak, sözlü tarih yöntemiyle işlenen derslerde öğrenci başarısının arttığı ve bununla birlikte bilgiyi düzenleme, olguyu düşünceden ayırma, ilgisiz bilgi arasında ilgili bilgiyi bulma, kendinden önceki kuşakları daha iyi anlama ve takdir etme, değişim ve sürekliliği algılama becerilerini geliştirdikleri belirlenmiştir.	İbrahim SARI GÜ-2007 Doktora
İlköğretim 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Edebiyat Temelli Öğretim Yönteminin Öğrencilerin Akademik Başarısına ve Kalıcılığa Etkisi Özet: Sosyal bilgiler öğretiminde edebiyat temelli öğretimin ders aracı olarak kullanılmasının öğrenci başarısı üzerindeki etkisini ortaya koymak amacıyla gerçekleştirilen bu çalışma öncesinde de deney ve kontrol grupları oluşturulmuştur. Öntest-sontest kontrol gruplu dememe modelinde olan bu araştırma sonucunda şu bulgular saptanmıştır: Edebiyat temelli öğretimin öğrencilerin akademik başarısı, öğrenilenlerin kalıcılığı ve derse yönelik ilgi açısından avantajlar sağladığı tespit edilmiştir.	Mehmet TEKGÖZ ÇÜ-2005 Yüksek Lisans

İlköğretim 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Proje Tabanlı Öğrenme Modelinin Araştırma Becerilerinin Gerçekleşme Düzeyine Etkisi Özet: Bu çalışmanın amacı, proje tabanlı öğrenme modelinin uygulanmasıyla programda öğrencilere kazandırılması hedeflenen araştırma becerilerinin gerçekleşme düzeylerini ortaya koymak ve bu düzeyi etkileyen faktörleri belirlemektir. Araştırma deneme modeline uygun olarak gerçekleştirilmiştir. Deneysel işlem sonrası araştırma becerileri açısından deney grubu lehine anlamlı bir fark gözlemlenmiştir.	Sibel YILDIRIM MÜ-2007 Yüksek Lisans
Öyküleştirme Yönteminin 6. Sınıf Sosyal Bilgiler Programı Ülkemizin Kaynakları Ünitesindeki Öğrenci Başarısı Üzerine Etkisi Özet: Öyküleştirme yönteminin öğrenci başarısına etkisinin araştırıldığı bu çalışma deneysel olarak gerçekleştirilmiştir. Uygulanan başarı testi çeşitli istatistiksel işlemlerden geçirildikten sonra bu yöntemin öğrenci başarısına olumlu katkılar sağladığı tespit edilmiştir.	E. Özlem YİĞİT AİBÜ-2007 Yüksek Lisans
Sosyal Bilgiler Dersinde Tarihi Yerleri Kullanarak Tarih Konularının Öğretimi Özet: Geleneksel yöntemle tarihi yerleri kullanma öğretim yöntemlerinin karşılaştırdığı bu çalışma için de öntest-sontest, kalıcılık testi, karşılaştırmalı geleneksel yöntem uygulanmıştır. Sonuç olarak daha fazla duyu organına hitap eden, öğrenci merkezli öğretimi temel alan tarihi yerlerle öğretim yönteminin, geleneksel öğretim yöntemine oranla daha başarılı olduğu anlaşılmıştır.	Cemil Cahit YEŞİLBURSA GÜ-2006 Yüksek Lisans
İlköğretimde Sosyal Bilgiler Öğretiminde Karikatür Kullanımı Özet: Yapılandırmacı yaklaşımı temel alan bir yöntem olarak değerlendirilen karikatür öğretiminde amaç, bu yöntemin öğrenci başarısına etkisini ortaya koymaktır. Araştırmada öntest-sontest kontrol gruplu deneysel desen kullanılmış veriler SPSS programında analiz edilmiştir. Analiz sonuçlarına göre bu yöntemin öğrenci başarısını arttırdığı görülmüştür.	Enver DURUALP GÜ-2006 Yüksek Lisans
Sosyal Bilgiler Dersi Öğretiminde Proje Tabanlı Öğrenme Yaklaşımı Özet: Proje tabanlı öğrenme yaklaşımının öğrenci başarısı (erişi), kalıcılığı, tutumları, yaratıcılıkları, problem çözme becerileri üzerindeki etkisini ortaya koyma amacı taşıyan bu çalışma için, deney ve kontrol grupları teşkil edilmiş ve nitel çalışma yapılmıştır. Çalışmanın sonuca bilgi, uygulama, kalıcılık, problem çözme ve tutum açısından deney grubu lehine anlamlı farklar bulunmuştur.	Hatice MEMİŞOĞLU GÜ-2008 Doktora
İlköğretim 6. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretiminde Drama Yönteminin Erişi ve Tutum Üzerindeki Etkisi Özet: Yaratıcı drama kullanmanın öğrencilerin dersteeki erişilerine ve tutumlarına etkisini irdelemeyi amaçlayan bu çalışmada kontrol gruplu öntest-sontest deneysel desen kullanılmıştır. Sosyal bilgiler erişi testi ve tutum ölçeğinin de kullanıldığı bu çalışma için elde edilen veriler SPSS 13,0 paket programında analiz edilmiştir. Sonuçta yaratıcı drama tekniğinin öğrenci başarısı ve tutumu üzerinde olumlu etkiler yaptığı saptanmıştır.	Gökçe GÜNAYDIN DEÜ-2008 Yüksek Lisans
İlköğretim 4. Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersine Yönelik Akademik Başarıları Üzerinde Proje Tabanlı Öğrenme Yaklaşımının Etkisi Özet: Bu çalışmada eşitlenmemiş kontrol gruplu öntest-sontest deseni kullanılmıştır. Araştırmanın başarı testinden elde edilen veriler bağımlı ve bağımsız gruplar t testi ile SPSS 11,5 programında analiz edilmiştir. Araştırma sonunda proje tabanlı öğretim yaklaşımının kullanıldığı deney grubu ile geleneksel öğretim yönteminin uygulandığı kontrol grubunun akademik başarısında deney grubu lehine anlamlı bir farklılık gözlemlenmiştir.	Şule FIRAT İnÖ. Ü-2008 Yüksek Lisans
İlköğretim 6. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi "Coğrafya ve Dünyamız" Ünitesinde Yaratıcı Drama Yöntemi Kullanımının Öğrenci Başarısı ve Tutumlarına Etkisi Özet: Yaratıcı drama yönteminin öğrenci başarısı ve tutumu üzerindeki etkisini ortaya çıkarmayı hedefleyen bu çalışmada hazırlanan çeşitli ölçeklerle elde edilen verilerle alt problemlere yanıt aranmıştır. Araştırmanın alt problemlerini test etmek için kontrol gruplu öntest-sontest desenine başvurulmuştur. Sonuçta yaratıcı drama ile yapılan öğretimin daha etkili olduğu yargısına varılmıştır.	Filiz ZAYİMOĞLU GÜ-2006 Yüksek Lisans

◆ Yılmaz Geçit

Projeye Dayalı Öğrenme Yönteminin Öğrencilerin Görsel Sunu Uygulamalarına ve Sosyal Bilgiler Dersine İlişkin Tutumlarına Etkisi Özet: Bu araştırmanın amacı proje dayalı öğrenme yöntemi kullanımının öğrencilerin görsel sunu kullanmalarına ve sosyal bilgiler dersine yönelik tutumuna etkisini saptamaktır. Elde edilen bulgular sonucunda projeye dayalı öğretimin öğrenci gelişiminde ve belirtilen hedef kazanımların elde edilmesinde olumlu etkiler yarattığı görülmüştür.	Hatice KADIOĞLU MÜ-2007 Yüksek Lisans
İlköğretim Altıncı Sınıflar Sosyal Bilgiler Tarih Ünitelerinin İşlenişinde Öğretmenlerin Kullandıkları Öğretim Yöntemleri	Sezai ÖZTAŞ GÜ-2000 Yüksek Lisans
İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersinin Öğretiminde Hikâye Anlatım Yönteminin (Storytelling) Kullanımı	Ahmet ŞİMŞEK GÜ-2000 Yüksek Lisans
İşbirlikli Öğrenmenin Sosyal Bilgilere İlişkin Benlik Kavramı, Tutumlar Ve Akademik Başarı Üzerindeki Etkileri	Neşe ŞEKER ÖZKAL DEÜ-2000 Yüksek Lisans
Öğretmenlerin Sosyal Bilgiler Öğretiminde İşbirliğine Dayalı Öğrenmenin Sınıf Ortamında Kullanılmasına İlişkin Görüşleri	Bircan ERENOĞLU HÜ-2001 Yüksek Lisans
İlköğretim Okulları I. Kademesi 4. Ve 5. Sınıflar Sosyal Bilgiler Dersinde Kullanılan Eğitim Ve Öğretim Yöntemleri	Hüseyin ÇALIŞKAN NÜ-2000 Yüksek Lisans
Sosyal Bilgiler Öğretiminde Drama Yönteminin Kalıcılığın Artırılmasında Kullanılması	Esra ŞİMŞEK AYLIKÇI MÜ-2001 Yüksek Lisans
İlköğretim Beşinci Sınıflarda Sosyal Bilgiler Öğretimi Ve Problem Çözme Yöntemi	Özlem YILMAZ Ata. Ü-2002 Yüksek Lisans
İşbirlikli Öğrenme Ve Geleneksel Öğretim Yöntemlerinin Sosyal Bilgiler Dersi Tarih Konularındaki Başarı Ve Hatırda Tutma Düzeyleri Üzerindeki Etkileri	Ahmet KATILMIŞ MÜ-2002 Yüksek Lisans
Sosyal Bilgiler Dersi Tarih Ünitelerinde Bir Yöntem Olarak Sözlü Tarih	İbrahim SARI GÜ-2002 Yüksek Lisans
İlköğretim 4. Ve 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Öğrencilerin Problem Çözme Becerilerini Geliştirmede İşbirliğine Dayalı Öğrenmenin Etkisi Konusunda Öğretmen, Müfettiş Ve Uzman Görüşleri	Betül AKYÜREK TAY HÜ-2002 Yüksek Lisans
Sosyal Bilgiler Öğretiminde İşbirliğine Dayalı Öğrenme Yönteminin İlköğretim 4. Sınıf Öğrencilerinin Bilişsel Erişi Düzeylerine Etkisi	Barış ÇETİN MÜ-2002 Yüksek Lisans
Eğitici Draması Sosyal Bilgiler Dersi Coğrafya Konularının Öğretiminde Kullanmanın Öğrenmenin Kalıcılığı Üzerindeki Etkileri	Gökhan ATAR MÜ-2003 Yüksek Lisans
Sosyal Bilgiler Dersinde Deprem Konusunu İşbirlikli Öğrenme Yöntemi İle Öğretimin Etkililiğinin Araştırılması	Serap KUTAY ATAR MÜ-2003 Yüksek Lisans
Problem Çözme Yönteminin İlköğretim İkinci Kademe Sosyal Bilgiler Dersinde Öğrenci Başarısına Etkisi	Çiğdem KAN GÜ-2003 Yüksek Lisans
İlköğretim I. Kademe Sosyal Bilgiler Dersinde Küme Çalışmaları	Muharrem ŞAHİN Ata. Ü-2003 Yüksek Lisans

Kubaşık Öğrenme Yöntemi İle Geleneksel Öğrenme Yönteminin İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersinde Akademik Başarıyı Etkileme Düzeylerinin Karşılaştırılması	Ayşe YILDIRIM GAÜ-2003 Yüksek Lisans
İlköğretim 6. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Demokratik Hayat Ünitesinde Tartışma Yönteminin Kullanılmasının Öğrencilerin Demokratik Tutumlarına Etkisi	Kubilay YAZICI GÜ-2003 Yüksek Lisans
Sosyal Bilgiler Dersinde Problem Çözme Yönteminin Erişkiye, Kalıcılığa Ve Derse Karşı Tutuma Etkisi	Adnan ALTUN AİBÜ-2004 Yüksek Lisans
Sosyal Bilgiler Öğretiminde Eğitsel Oyunların Erişkiye Ve Kalıcılığa Etkisi	Demet ALTUNBUDAK AİBÜ-2004 Yüksek Lisans
Sosyal Bilgiler Dersinde İşbirlikli Öğrenmenin Erişkiye, Kalıcılığa Ve Derse Karşı Tutuma Etkisi	Serap FİDAN AİBÜ-2004 Yüksek Lisans
İlköğretim 4. Sınıf Sosyal Bilimler Dersine Ait Sözel Bilgilerin Kazandırılmasında Altını Çizme Ve Dikte Yöntemlerinin Farkı	Banu BOZDAÇ HÜ-2004 Yüksek Lisans
İlköğretim 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinin İşlenişinde Öğretmenler Soru-Cevap Yöntemini Ne Şekilde Kullanıyorlar	Eyüp BEKTAŞ HÜ-2004 Yüksek Lisans
İlköğretim 5.Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Coğrafya Konularının Öğretiminde Drama Yönteminin Kullanılması (Kazan İlçesi Örneği)	Handan ÖZCAN GÜ-2004 Yüksek Lisans
Sosyal Bilgiler Öğretiminde İşbirlikli Öğrenme, Öğrenme Stilleri, Akademik Başarı Ve Cinsiyet İlişkileri	Meltem GÖKDAÇ DEÜ-2004 Doktora
İlköğretim Sosyal Bilgiler Öğretiminde Yaratıcı Drama Yönteminin Demokratik Tutumlara Ve Ders Başarısına Etkisi	Melike ÖZER DEÜ-2004 Yüksek Lisans
İlköğretim Dördüncü Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Proje Yaklaşımli Öğretimin Öğrencilerin Çözme Becerilerine, Tutumlarına, Akademik Başarılarına Ve Kalıcılığa Etkisi	Mehmet KARAKUŞ ÇÜ-2004 Doktora
Sosyal Bilgiler Eğitiminde Proje Tabanlı Öğrenme Ve Portfolyo Değerlendirme Yaklaşımlarının Eğitim Ve Sınava Durumlarına Yansımaları	Ebru ÖZTÜRK KÜ-2004 Yüksek Lisans
İlköğretim 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde İşbirliğine Dayalı Öğrenmenin Öğrencilerin Akademik Başarılarına Ve Hatırda Tutma Düzeylerinde Etkisi (Bilecik-Bozüyük İlçesinde Bir Araştırma)	Zehra Nur ERSÖZLÜ Sak. Ü-2004 Yüksek Lisans
İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersinin Yaratıcı Drama Yöntemi İle Verilmesinin Dersin Öğrenilmesine Etkisinin İncelenmesi	Muharrem YALÇIN Sak. Ü-2004 Yüksek Lisans
Sosyal Bilgiler Öğretiminde Proje Tabanlı Öğretim Yaklaşımının Akademik Başarıya Ve Tutuma Etkisi	Seda EĞİTİM Sak. Ü-2004 Yüksek Lisans
Aktif Öğrenme Ve Alternatif Değerlendirme Yaklaşımlarının Sosyal Bilgiler Öğretiminde Kullanılabilirliği	Ramazan Şükrü PARMAKSIZ ZKÜ-ZKÜ-2004 Yüksek Lisans
Oluşturmacı (Constructivist) Yaklaşımına Dayalı İşbirlikli Öğrenmenin İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersindeki Etkileri	Ali ARSLAN ZKÜ-2004 Yüksek Lisans

◆ Yılmaz Geçit

İlköğretim Dördüncü Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Tarih Konularında Problem Çözme Yönteminin Etkililiği	Özlem KILAVUZ MÜ-2004 Yüksek Lisans
İlköğretim Okulları 4. Ve 5. Sınıflar Sosyal Bilgiler Dersinde Kullanılan Eğitim Ve Öğretim Yöntemleri	Leyla ALTINORDU SEÜ-2005 Yüksek Lisans
İlköğretim Okulları I. Kademesi 4. Ve 5. Sınıflar Sosyal Bilgiler Dersinde Kullanılan Eğitim Ve Öğretim Yöntemleri	Hüseyin ÇALIŞKAN NÜ Yüksek Lisans
Kullanılan Yöntem Ve Araç-Gereçlerin İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersinin İşlenmesine Etkileri	Yunus GÜNİNDİ SEÜ-2005 Yüksek Lisans
İlköğretim Birinci Sınıf Kademe Sosyal Bilgiler Öğreniminde İşbirliğine Dayalı Öğrenme Metodunun Kullanımı (Gebze Örneği)	Ramazan DÜZGÜN Sak. Ü-2005 Yüksek Lisans
İlköğretim Sosyal Bilgiler Öğretiminde Arkeoloji Müzelerinin Nesne Merkezli Eğitim Etkinlikleriyle Kullanılması	Kadriye TEZCAN AKMEHMET İTÜ-2005 DOKTORA
İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersinde Osmanlı Devleti`Nin XIX. Ve XX. Yüzyıllarının Öğretiminde Hatıra Ve Hikâyelerin Kullanılması	Alper KOÇAK SEÜ-2004 Yüksek Lisans
Öğretim Kuramları Konulu Çalışmalar	
Makaleler	
Sosyal Bilgiler Dersi Tarih Konularının Çoklu Zekâ Kuramına Göre İşlenişi Özet: İnsanların birbirinden farklı sekiz zekâ alanına sahip olduğunu öne süren "Çoklu Zekâ Teorisinin" sosyal bilgiler dersi tarih konularında uygulanmasını göstermek amacıyla resmi bir ilköğretim okulunda öğrenim gören altıncı sınıf öğrencileri örneklem seçilmiştir. Elde edilen bulgulara göre öğrencilerin zekâ özelliklerinin dersin planlanma aşamasında ve işleme sürecinde dikkate alınması öğrenci başarısını arttırmaktadır. Yine deney grubunda bulunan öğrencilerin dersin zekâ özellikleri dikkate alınarak işlenmesinde memnun olduklarını belirtmeleri, öğrenci merkezli öğrenme ve öğretme ortamlarının oluşturulmasında çoklu zekâ kuramından faydalanılabileceğini göstermiştir.	Ali YILMAZ MCD / 18 S:238-252 2008
Sosyal Bilgiler Dersinde Kolb'un Deneyimsel Öğrenme Kuramına Dayalı Eğitimin Tutum, Akademik Başarı ve Öğrenmenin Kalıcılığına Etkisi Özet: Bu çalışmanın amacı, Kolb'un deneyimsel öğrenme kuramına dayalı olarak ilköğretim yedinci sınıf öğrencilerinin sosyal bilgiler dersine yönelik tutumları, bu derste akademik başarıları ve öğrenilenlerin kalıcılığı üzerindeki etkini belirlemektir. Toplam 50 öğrenci çalışma grubunu teşkil etmiştir. Deney grubunda deneyimsel öğrenme kuramına uygun olarak, sırasıyla somut deneyim, yansıtıcı gözlem, soyut kavramsallaştırma ve aktif deneyim aşamalarına uygun olarak etkinlikler gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın sonucunda deneyimsel öğrenme kuramına dayalı eğitimin akademik başarıyı ve öğrenilenlerin kalıcılığını arttırdığı, bu derse yönelik tutumu olumlu etkilediği belirlenmiştir.	İlke EVİN GENCEL İÖD / 7(2) S: 401-420 2008
Sosyal Bilgiler Dersinde Oluşturmacı Yaklaşımda Öğrencilerin Etkinlik Dosyalarını Yordayan Değişkenler Özet: Bu araştırmanın amacı, ilköğretim 5. Sınıf Sosyal Bilgiler dersinde oluşturmacı yaklaşımla işlenen derslerin sonucunda oluşan ünite etkinlik dosyalarını çeşitli değişkenlerin yordama gücünü tespit etmektir. Gözlem ve kontrol gruplu deneysel desenin uygulandığı bu çalışma random olarak seçilen iki sınıf üzerinde uygulanmıştır. Araştırma sonucunda, öğrencilerin ünite boyunca yaptıklarını sergiledikleri dosya puanlarını birinci sırada yordayan değişken kavram haritası puanı olmuştur. Alternatif değerlendirme yaklaşımlarının puanları birbiri ile anlamlı derecede ilişkili bulunmuştur. Öğrenci görüşleri istatistik bulguları desteklemektedir.	Tuğba YANPAR KED / 13(2), S:513-526 2005

Oluşturmacı Yaklaşımın Sosyal Bilgiler Dersinde Bilişsel ve Duyuşsal Öğrenmeye Etkisi Özet: Bu araştırmada İlköğretim 5. sınıf Sosyal Bilgiler dersinde oluşturmacı (constructivist) yaklaşımla işlenen derslerin öğrencilerin öğrenmeleri üzerindeki etkisi çeşitli yönlerden sunulmuştur. Bu çalışmada gözlem ve kontrol gruplu deneysel desen kullanılmıştır. Farklı okulların (devlet ve özel) 5. sınıf öğrencilerinden oluşmak üzere 4 grup üzerinde çalışma yapılmıştır. Deney ve kontrol gruplarının bilişsel başarı ve duyuşsal tutum açısından karşılaştırılması için niceliksel verilerin analizinde MANCOVA istatistik tekniği kullanılmıştır. Sonuçta, deney gruplarında bu yaklaşımın öğrenciler üzerindeki olumlu etkisi gerek niceliksel gerekse niteliksel açıdan ortaya konmuştur.	Tuğba YANPAR ŞAHİN KUYEB/1/2 2001
Tezler	
İlköğretim 5. sınıf sosyal bilgiler dersinde alan bağımlılık-alan bağımsızlık bilişsel stil boyutlarına uygun olarak hazırlanan öğretim etkinliklerinin akademik başarı ve tutumlar üzerindeki etkisi Özet: Bu araştırma ilköğretim 5. Sınıfta sosyal bilgiler dersinde alan bağımlılık- alan bağımsızlık bilişsel stil boyutlarına uygun olarak hazırlanan öğretim etkinliklerini uygulamanın, öğrencilerin derse ilişkin tutumlarına, başarılarına etkisini belirlemek amacıyla, deneme modellerinden "öntest-son-test gruplu modele" göre desenlenmiş ve gerçekleştirilmiştir. İlköğretim öğrencileri arasından deney ve kontrol grupları oluşturulmuştur. Araştırmanın sonunda sosyal bilgiler dersinde alan bağımlılık- alan bağımsızlık bilişsel stil boyutlarına göre hazırlanan etkinliklerin uygulandığı deney grubu ile geleneksel öğretimin uygulandığı kontrol grubu arasında akademik başarı açısından deney grubu lehine anlamlı bir fark gözlenirken, derse ilişkin tutum açısından anlamlı bir fark saptanmamıştır.	Bülent GÜVEN Ana. Ü-2003 Doktora
İlköğretim Okulu 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi "Avrupa 'da Yenilikler" Ünitesinde Çoklu Zekâ Temelli Öğretimin Öğrenme ve Hatırlama Düzeyine Etkisi (Afyonkarahisar İli Örneği) Özet: Bu çalışmanın temel amacı, sosyal bilgiler dersi 7. Sınıf "Avrupa'da Yenilikler" ünitesinin çoklu zekâ kuramı temelli öğretim yaklaşımı ile geleneksel öğretim yaklaşımı ışığında işlenmesi ve oluşturulan deney ve kontrol grupları ile bu yöntemlerin öğrenci başarısı üzerindeki etkilerinin karşılaştırılmasıdır. Araştırmada deneysel yöntem esas alınmış ve ön-test son-test gruplu model uygulanmıştır. Elde edilen veriler Mann-Whitney testi ile yorumlanarak çeşitli bulgulara ulaşılmıştır. Çalışmanın sonucunda çoklu zekâ temelli öğretim yapılan deney grubunun toplam öğrenme düzeyi, bilgi düzeyi öğrenmeleri, kavrama düzeyi öğrenmeleri, uygulama düzeyi öğrenmeleri ile hatırlama düzeyi açısından kontrol grubuna göre anlamlı derecede farklar bulunmuş ve çoklu zekâ kuramının daha etkin ve başarılı sonuçlar verdiği saptanmıştır.	Zeynep BOZDEVECİ EÜ-2005 Yüksek Lisans
İlköğretim 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Yön ve Yön Bulma Yöntemleri Konusunun Çoklu Zekâ Kuramına Göre Öğretmesinin Öğrenci Başarısına Etkisi Özet: Bu araştırmanın temel amacı aktif öğrenme etkinliklerinin öğrenci başarısı üzerindeki etkilerini saptamaktır. Ön-test son-test karşılaştırmalı deney yönteminin uygulandığı bu çalışma sonucunda çoklu zekâ kuramına göre hazırlanmış aktif öğrenme etkinliklerinin öğrenci başarısı üzerinde olumlu etkiler yarattığı tespit edilmiştir.	Kadir KARATEKİN GÜ-2006 Yüksek Lisans
Sosyal Bilgiler Dersinde Yapılandırmacı Öğrenme İlkelerine Göre Hazırlanan Öğretim Materyallerinin Öğrencilerin Derse İlişkin Tutumlarına, Başarılarına ve Hatırlama Düzeylerine Etkisi Özet: Bu araştırmanın amacı, ilköğretim 5. sınıf sosyal bilgiler dersinde yapılandırmacı öğrenme ilkelerine göre hazırlanan materyallerin öğrencilerin derse ilişkin tutumlarına, başarılarına ve hatırlama düzeylerine etkisi belirlemektir. Yine deneme modellerinden "ön-test son-test kontrol gruplu" modele göre desenlenen bu araştırma sonucunda, yapılandırmacı ilkelere göre hazırlanan materyallerin uygulandığı deney grubunun derse ilişkin tutum açısından diğer grupla arasında anlamlı bir fark tespit edilememiştir. Ancak akademik başarı ve öğrenilen konuları hatırlama düzeyi açısından anlamlı bir fark saptanmıştır.	Hıdır KARADUMAN Ana. Ü-2005 Yüksek Lisans

◆ Yılmaz Geçit

Sosyal Bilgiler 6. Sınıf Coğrafya Ünitelerinden Türkiye' mizin Öğretiminde İşbirlikli Yöntem Destekli Çoklu Zekâ Kuramının Erişiyeye Etkisi Özet: Bu çalışmada işbirlikli yöntem destekli çoklu zekâ kuramının erişiyeye etkisini incelenmiştir. Veriler kişisel bilgi formu, çoklu zekâ alanları belirleme ölçeği ve başarı testi kullanılarak toplanmıştır. Çalışma sonucunda işbirlikli yöntem destekli çoklu zekâ kuramının uygulandığı deney grubu lehine anlamlı farklar tespit edilmiştir.	Şevki BABACAN ÇOMÜ-2006 Yüksek Lisans
Sosyal Bilgiler Öğretiminde Yapıcı Öğrenme ve Otantik Değerlendirme Yaklaşımlarının Öğrencilerin Akademik Başarı, Kalıcılık Ve Sosyal Bilgiler Dersine Yönelik Tutumlarına Etkisi Özet: Bu deneysel çalışmada ilköğretim 4. Sınıf sosyal bilgiler dersindeki bazı ünitelerin öğretiminde yapıcı öğrenme ve otantik değerlendirme yaklaşımlarının öğrencilerin akademik başarı, kalıcılık ve derse yönelik tutumları üzerindeki etkisi ele alınmıştır. Dersler deney grubunda yapıcı öğrenme ve otantik yaklaşımlarına göre işlenmiştir. Elde edilen verilerin tek yönlü varyans analizleri ve kovaryans analizleri yapılmıştır. Sonuçta deney grubu lehine oldukça anlamlı farklar kaydedilmiştir.	Fazilet KARAKUŞ ÇÜ-2006 Doktora
Öğrenme Stilleri, Deneysel Öğrenme Kuramına Dayalı Eğitim, Tutum ve Sosyal Bilgiler Program Hedeflerine Erişme Düzeyi Özet: Betimsel ve deneysel yöntemin birlikte kullanıldığı bu araştırma sonucunda elde edilen veriler çeşitli testlere tabi tutulmuştur. Araştırmanın betimsel boyutunda, örneklemdaki öğrenciler tarafından genel olarak tercih edilen öğrenme stiline özümseme olduğu, bu noktada cinsiyete göre farklılaşma görülmediği ve sosyal bilgiler programının hedeflerine erişme düzeylerinin cinsiyete ilişkili olmadığı ortaya çıkmıştır. Deneysel boyutta ise, deneysel öğrenme kuramına dayalı eğitimin öğrencilerin sosyal bilgiler dersi başarılarını arttırdığı, bunun cinsiyet değişkenine göre farklılaşma öğrenme stillerine göre farklılaşmadığı görülmüştür.	İlke EVİN GENCEL DEÜ-2006 Doktora
İlköğretim II. Kademe Sosyal Bilgiler Dersi Coğrafya Konularının Öğretiminde Çoklu Zekâ Kuramı Uygulamalarının Akademik Başarı ve Tutuma Etkisi Özet: Çoklu zekâ kuramına dayalı öğrenme ortamının öğrencilerin akademik başarı ve derse yönelik tutumlarına etkilerini ortaya çıkarmaya yönelik yapılan bu çalışmada da betimsel ve deneysel yöntemler kullanılmıştır. Ön-test ve son-test sonuçları analiz edildiğinde hem öğrencilerin akademik başarıları, hem de derse yönelik tutum açısından deney grubu lehine anlamlı farklar bulgulanmıştır.	İsa KARAKOÇ NÜ-2006 Yüksek Lisans
Beyin Temelli Öğrenme Kuramının İlköğretim 5.Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretiminde Kullanılması. Özet: Beyin temelli öğrenmenin öğrencilerin üst seviyede düşünme becerilerini kazanmadaki etkisini konu edinen bu çalışmada nitel ve nicel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Veriler SPSS programında analiz edilmiş ve sonuçta beyin temelli öğrenme kuramı ışığında hazırlanan etkinliklerin öğrencilerin üst seviyede düşünme becerilerine olumlu katkılar sağladığı tespit edilmiştir.	Muhammet BAŞTUĞ SEÜ-2007 Yüksek Lisans
İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersinde Hepimizin Dünyası Ünitesi İçin Yapılandırıcı Yaklaşımın Göre Öğretim Etkinliklerinin Geliştirilmesi Özet: Bu çalışmada betimsel araştırma yöntemi kullanılmış olup, yapılandırıcı yaklaşım temeline etkinliklerin geliştirilmesi hedeflenmiştir. Araştırma 8 bölüm biçiminde ele alınmıştır. Aslında bu çalışma bir öneri ve rehber kaynak niteliğindedir. Çünkü burada daha çok yapılandırıcı yaklaşım çerçevesinde etkinliklerin nasıl geliştirilebileceği işlenmiştir.	Reyhan AYAR GÜ-2006 Yüksek Lisans
Çoklu Zekâ Kuramına Göre Düzenlenen İlköğretim 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Osmanlı Kültür ve Uygarlığı Ünitesi İçin Hazırlanan Eğitim Durumunun Öğrencilerin Akademik Başarısına Etkisi Özet: Araştırmanın amacı çoklu zekâ kuramına dayalı aktivitelerin sosyal bilgiler dersinde öğrenci başarıları üzerindeki etkilerini belirlemektir. Yarı deneysel yöntem kullanılmış, deney ve kontrol grupları oluşturularak elde edilen bulgular SPSS 11,5 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Elde edilen bulgulara göre çoklu zekâ kuramı aktivite ve etkinliklerin öğrenci başarılarını arttırdığı saptanmıştır.	Adem ATEŞ KTÜ-2007 Yüksek Lisans

Çoklu Zekâ Kuramında Ölçme ve Değerlendirme Yöntemlerinin İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersinde Kullanımı Özet: Bu çalışma çoklu zekâ kuramından önce ve sonraki ölçme ve değerlendirme yöntemleri üzerinde durmakta ve 'öğrenci başarısı üzerinde hangisi daha etkilidir' sorusuna yanıt aramaktadır. Uygulanan çeşitli anketler sonucunda çoklu zekâ kuramına göre işlenen sosyal bilgiler dersinin öğrencinin akademik başarısını arttırmada geleneksel yöntemlere göre daha etkili olduğu görülmüştür.	Turgut DİKİCİ MÜ-2008 Yüksek Lisans
Sosyal Bilgiler Derslerinde Oluşturmacı Öğrenme Yaklaşımının Öğrencilerin Bilişsel Öğrenme Düzeylerine ve Derse Yönelik Tutumlarına Etkisi Özet: Sosyal bilgiler derslerinde oluşturmacı öğrenme yaklaşımının öğrencilerin bilişsel öğrenme düzeylerine ve derse yönelik tutumlarına etkisini ortaya koyma amacıyla yapılan bu çalışmada deney ve kontrol gruplu deneysel desen kullanılmıştır. Veri toplama araçlarından BBT ve SBTÖ deney ve kontrol gruplarına ön-test son-test olarak uygulanmıştır. Elde edilen bulgulara göre oluşturmacı öğrenme yaklaşımının öğrencilerin bilişsel başarılarını arttırdığı ve derse yönelik olumlu tutum geliştirdikleri saptaması yapılmıştır.	Hilmi ERDOĞAN MÜ-2007 Yüksek Lisans
Oluşturmacı Kurama Dayalı Öğrenme Etkiliklerinin 6. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Demokrasi Serüveni Ünitesindeki Değerleri Kazandırma Bakımından Etkililiği Özet: Oluşturmacı kuramın etkililiğini ortaya koyma amacı güden bu çalışmada elde edilen veriler ve bulgular doğrultusunda programa, değerler öğretimi yaklaşımlarına ve yönetime yönelik öneriler geliştirilmiştir.	Gülşen ÇAKMAK MÜ-2007 Yüksek Lisans
Yeni Öğretim Programında İlköğretim 4.Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Tarih Konularının Çoklu Zekâ ile Öğretimi (Afyonkarahisar Örneği) Özet: 4.sınıftaki tarih konularının çoklu zekâ kuramı bağlamında ne derece işlendiğinin ortaya konulmasını hedefleyen bu çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmış, görüşme formlarıyla elde edilen veriler içerik analizi tekniği ile çözümlenmiştir. Araştırmanın sonunda öğretmenlerin bu kuramın verimliliğinin farkında olmalarına rağmen yeterli ölçüde kullanmadıkları, ayrıca ders saati süresinin yeterli olmadığı tespiti yapılmıştır.	Fidan ŞAHİN SEÜ-2008 Yüksek Lisans
Çoklu Zekâ Kuramına Dayalı Olarak Gerçekleştirilen Proje Tabanlı Öğrenmenin Öğrencilerin 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersindeki Tutum ve Erişilerine Etkisi Özet: Araştırma kontrol gruplu deneysel desen modeline göre yapılmış, veri toplama aracı olarak akademik erişim testi ve tutum ölçeği kullanılmıştır. Analizler sonunda çoklu zekâ kuramına dayalı olarak gerçekleştirilen proje tabanlı öğrenme yaklaşımının uygulandığı deney grubu öğrencilerinin derse karşı tutumlarının olumlu yönde değiştiği ancak, sosyal bilgiler dersine yönelik tutumlarda anlamlı bir fark oluşmadığı bulgulanmıştır.	İsmail KOÇ SEÜ-2008 Yüksek Lisans
İlköğretim 6.Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Ülkemizin Kaynakları Ünitesinde Uygulanan Çoklu Zekâ Kuramının Öğrencilerin Akademik Başarılarına ve Tutumlarına Etkisi Özet: Bu araştırma çoklu zekâ kuramının sosyal bilgiler dersinde uygulanabilirliğini tespit etmek, aynı zamanda bu kuram çerçevesinde gerçekleştirilen öğretim sürecinin öğrenci başarısı ve tutumları üzerindeki etkisini ortaya koymayı hedeflemektedir. Deneysel nitelikte bir çalışma olup, kontrol ve deney grupları teşkil edilmiştir. Programdan seçilen ünite kontrol grubuna yapılandırmacı öğretimi yöntemi, deney grubuna ise çoklu zekâ yöntemi uygulanarak işlenmiştir. Ünitelerin başında ve sonunda başarı ve tutum ölçekleri uygulanmıştır. Veriler amaçlara uygun olarak frekans, yüzde, aritmetik ortalama, standart sapma ve t testi kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmanın sonunda çoklu zekâ yönteminin uygulandığı sınıfa bulunan öğrenciler, yapılandırmacı yöntemin uygulandığı sınıflarda bulunan öğrencilerden daha başarılı oldukları saptanmıştır.	Hacı Murat GÖRE YDTÜ-2008 Yüksek Lisans
Yapıcı Öğrenme Modelinin (Constructivist Teaching Model) Sosyal Bilgiler Dersindeki Tarih Ünitelerine Uygulanması	Ali Zafer SAĞIROĞLU GÜ-2002 Yüksek Lisans

◆ Yılmaz Geçit

İlköğretim 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Vatan Ve Millet Ünitesinde Çoklu Zekâ Kuramına Göre Geliştirilen Eğitim Durumunun Öğrencilerin Akademik Başarısına Etkisi Ve Öğrenci Görüşleri	Gökcan YILMAZ YTÜ-2002 Yüksek Lisans
İlköğretim 6. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Coğrafya Konularının Çoklu Zekâ Teorisi Kullanılarak Öğretilmesi	Ebru DEMİR MÜ-2004 Yüksek Lisans
Sosyal Bilgiler Dersi "Güzel Yurdumuz Türkiye" Ünitesine Yönelik Çoklu Zekâ Kuramı Etkinlikleriyle Oluşturulan Öğrenme Ortamının 5. Öğrenci Başarısına Etkisi	Özgür ARLI YTÜ-2004 Yüksek Lisans
Sosyal Bilgiler Dersinde Uygulanan Çoklu Zekâ Kuramının Öğrencilerin Akademik Başarılarına Etkileri	Ali İhsan BAYKAL GÜ-2005 Yüksek Lisans
Öğretim Teknikleri Konulu Çalışmalar	
Makale	
İlköğretim 1. Kademe Sosyal Bilgiler Dersi Coğrafya Konularının Öğretiminde Kullanılan Yöntem ve Teknikler ile Bunların Uygulanma Sıklığı Özet: Bu çalışmada amaç; öğretim yöntem ve tekniklerinin, ilköğretim 1. Kademe Sosyal Bilgiler dersi coğrafya konularında uygulanabilirlik ölçüsünü örneklerle ortaya koymak olmuştur. Ayrıca öğretmenlerin söz konusu bu yöntemlerin hangilerini ve ne kadar sıklıkla kullandıkları tespit edilmeye çalışılmıştır. Sonuçta öğretimin kalıcı ve etkili olması için yöntemlerin tek tek değil, birlikte uygulanmasının daha iyi sonuçlar verdiği saptanmıştır.	Çiğdem ÜNAL Tekin ÇELİKKAYA DCD/11 S: 151-167 2004
Tezler	
İlköğretim Okulu 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Derslerinde Öğrenci Yeteneklerine Dayalı Konu Merkezli Öğretim Tekniğinin Değerlendirilmesi Özet: Bu araştırma ilköğretim 7. sınıf sosyal bilgiler dersinde "Öğrenci yeteneklerine dayalı konu merkezli" öğretim tekniğinin değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırmada deneysel yöntem kullanılmış, deney ve kontrol grupları oluşturulmuştur. Sonuçta, öğrenci yeteneklerine dayalı konu merkezli öğretim tekniğinin öğrenci başarısını arttırdığı görülmüştür.	Yeliz CANBAZ MÜ-2006 Yüksek Lisans
Altı Şapkalı Düşünme Tekniğinin 6. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Öğrenci Başarısına Etkisi Özet: Altı şapkalı düşünme tekniğinin ilköğretim 6. sınıf öğrencilerinin akademik başarıları üzerindeki etkisini ortaya koymaya yönelik gerçekleştirilen bu çalışmada da ön-test son-test gruplu desen uygulanmıştır. Elde edilen bulgular da altı şapkalı düşünme tekniğinin geleneksel yöntemlere göre öğrenci başarısını daha çok arttırdığı sonucu ortaya çıkmıştır.	Hülya AYAZ CAN FRÜ-2005 Yüksek Lisans
Yeni Sosyal Bilgiler Öğretim Programına Göre Hazırlanan Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarındaki Anlatım Teknikleri ve Öğrencilerin Akademik Başarılarına Etkileri Özet: Sosyal bilgiler dersinde çeşitli anlatım tekniklerinin kullanılması ve bunların öğrenci başarısına etkisini inceleme amacı güden bu çalışma için farklı öğrenci grupları oluşturulmuş ve bunlara farklı tekniklerle öğretim gerçekleştirilmiştir. Sonrasında da başarı testi uygulanmıştır. Araştırmanın sonucunda anlatım tekniklerine göre hazırlanmış olan metinlerin uygulandığı gruplar arasında başarı açısından anlamlı farklar bulunmuştur.	Ayla DEMİREZEN GÜ-2007 Yüksek Lisans
İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersi Tarih Konularının Öğretiminde Resimlendirilmiş Öykülerin Tarihsel Düşünme Becerilerinin Gelişimine Etkisi Özet: Bu araştırma resimlendirilmiş öykü tekniğinin öğrencilerin tarihsel düşünme becerileri üzerindeki etkilerinin araştırıldığı nitel bir çalışmadır. Öykülerin çözülmesi amacıyla açık uçlu sorular içeren etkinlikler, öğrenme ortamlarındaki söylem ve tarihsel düşünme süreçleri, konuşma ve söylem analizi yaklaşımına göre yorumlanmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlar, resimlendirilmiş öykü tekniğinin öğrencilerin tarihsel düşünme becerilerine olumlu etkilerde bulunduğunu ortaya koymuştur.	Nuriye ERDOĞAN MÜ-2007 Yüksek Lisans

Oluşturmacı Sosyal Bilgiler Öğretiminde Örnek Olay İncelemesi Tekniği Kullanımının Öğrencilerin Empatik Düşünme Becerilerine Etkisi: Bir Eylem Araştırması Özet: Bu araştırma oluşturmacı sosyal bilgiler öğretiminde örnek olay incelemesi tekniğini kullanmanın öğrencilerin empatik düşünme becerilerine etkisini ortaya koymaktır. Çalışmada nitel araştırma yöntem ve teknikleri kullanılmıştır. Veriler nitel içerik çözümlenmesi ve yorumsal analize tabi tutulmuştur. Sonuçta bu tekniğin öğrencilerin empatik düşünme becerilerini geliştirdiği tespit edilmiştir.	Abdullah UĞUR MÜ-2007 Yüksek Lisans
Sosyal Bilgiler Derslerinde Empati Becerilerine Dayalı Öğretim Tekniklerinin Kullanılması Özet: Bu çalışmada sosyal bilgiler derslerinde empati becerilerinin ağırlıklı olduğu etkinliklere dayalı olarak; öğrencilerin bilişsel, duyuşsal, ahlaki ve sosyal becerileri incelenmiştir. Nitel araştırma desenlerinden aksiyon araştırması işe koşulmuştur. Verilerin değerlendirilmesi sonunda empatik öğrenme süreci ile öğrencilerin diğer gelişim alanları arasında olumlu yönde bir ilişki bulunmuştur.	Sevgi ÇOŞKUN KESKİN MÜ-2007 Doktora
İlköğretim 6. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Beyin Fırtınası Tekniğiyle Kavram Öğretiminin Öğrencilerin Akademik Başarı Düzeylerine Etkisi Özet: Oluşturulan deney ve kontrol gruplarına çeşitli anketlerin uygulandığı ve ulaşılan verilerin istatiki işlemlere tabi tutularak değerlendirildiği bu çalışma sonucunda, beyin fırtınası tekniği ile kavram öğretiminin geleneksel yöntemlere göre daha etkili olduğu sonucuna varılmıştır.	Figen KISA GÜ-2007 Yüksek Lisans
İlköğretim Birinci Kademe 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Kavram Haritalarının Kullanılmasının Başarıya Olan Etkisi Özet: Bu çalışma kavram haritalarını kullanma tekniğinin öğrenci başarısı üzerindeki etkisini araştırmaktadır. Deney ve kontrol gruplarına başarı testi uygulanmış, elde edilen veriler Minitab 15 English paket programında değerlendirilmiştir. Sonuçta öğrenci başarısını arttırmak için kavram haritalarını kullanma tekniğinin geçerli ve kullanılabilir bir teknik olduğu sonucuna varılmıştır.	Hüseyin YILMAZ SEÜ-2008 Yüksek Lisans
İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersinde Aktif Öğrenme Tekniklerinin Demokratik Tutumlara ve Ders Başarısına Etkisi Özet: Bu çalışmada kontrol gruplu ön-test son-test deneysel araştırma modeli kullanılmış olup, veri toplama aracı olarak tutum ölçeği ve başarı testi işe koşulmuştur. Daha sonra veriler aritmetik ortalama, standart sapma ve t testi kullanılarak SPSS 11,0 paket programında analiz edilmiştir. Tüm bu işlemler sonunda aktif öğrenme tekniklerinin hem demokratik tutum hem de öğrenci başarısı açısından deney grubu lehine anlamlı farklar oluşturduğu görülmüştür.	Derya GÜL Sinem ŞAHİNER DEÜ-2008 Yüksek Lisans
Sosyal Bilgiler Öğretiminde Yaratıcı Düşünmenin Erişiyeye ve Kalıcılığa Etkisi Özet: Bu çalışmada sosyal bilgiler dersinin öğretiminde yaratıcı düşünmenin erişiyeye ve kalıcılığa etkisi incelenmiştir. Araştırmada veriler ön-test son-test, kalıcılık testi, tutum ölçeği ve Torrance Yaratıcı Testi ile toplanmıştır. Bu veriler aritmetik ortalama, standart sapma ve t testi ile analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda yaratıcı düşüncenin uygulandığı deney grubu ile geleneksel öğretimin uygulandığı kontrol grubu arasında bilgi düzeyi erişi puanları, kavrama düzeyi erişi puanları, sentez düzeyi erişi puanları, kalıcılık puanları, tutum puanları ve yaratıcı yeteneği puanları açısından deney grubu lehine anlamlı farklar bulunmuştur. Ancak iki grup arasında uygulama düzeyi erişi puanları açısından anlamlı bir fark bulunmamıştır.	Serap EMİR HÜ-2001 Doktora
Sosyal Bilgiler Öğretiminde Osmanlı Tarihi Konularında Uygulanacak Yöntem Ve Teknikler	Cahit DURLUDAĞ Ata. Ü-2000 Yüksek Lisans
Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Ders Kitabı Kullanım Tekniklerinin 6.Sınıf Öğrencilerinin Başarısına Etkisi	Berna İPEK GÖÇÜKKÖYLÜOĞLU GÜ-2005 Yüksek Lisans

◆ Yılmaz Geçit

Altı Şapkalı Düşünme Tekniğinin 6.Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Öğrenci Başarısına Etkisi	Hülya AYAZ CAN FRÜ-2005 Yüksek Lisans
Öğretim Stratejileri Konulu Çalışmalar	
Makale	
Öğrenme Stratejilerinin Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretimi Dersinde Akademik Başarıya Etkisi Özet: Bu araştırma, öğrencilerin hayat bilgisi ve sosyal bilgiler öğretimi dersinde öğrenme stratejilerini kullanıp kullanmama durumlarının akademik başarıları üzerindeki etkisini belirleme amacı gütmektedir. Araştırmanın yöntemi deneyseldir ve ön-test son-test kontrol gruplu araştırma deseni işe koşulmuştur. Örneklemi 30'u kontrol, 30' da deney grubu olmak üzere 60 sınıf öğretmenliği 3. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Sonuçta öğrenme stratejileri öğretiminin yapıldığı öğrencilerin, geleneksel yönetime göre daha başarılı oldukları, her iki grubun başarı durumlarının cinsiyete göre farklılık göstermediği saptanmıştır.	Bayram TAY MED/173 S: 87-102 2007
Tezler	
Sosyal Bilgiler Dersinde Öğrenmeyi Öğrenme Stratejilerinin, Öğrencilerin Anlama ve Yorumlama Düzeylerine Etkisi Özet: Bu çalışmada ilköğretim okullarında sosyal bilgiler dersinin işlenişinde öğrenmeyi öğrenme stratejilerinin önemi ve öğrencilerin başarı düzeylerine etkisi incelenmiştir. Araştırma sonucunda öğrenmeyi öğrenme stratejilerinin uygulandığı deney grubunun, geleneksel öğretimin uyguladığı kontrol grubuna göre akademik açıdan daha başarılı olduğu belirlenmiştir.	İbrahim UYSAL SEÜ-2006 Yüksek Lisans
Öğrenme Stratejileri ve Yeni İlköğretim Programında Sosyal Bilgiler Programı 4. ve 5. Sınıflarda Öğrenme Stratejisi (Aktif Öğrenme) Yozgat İli Uygulanması Özet: Yeni uygulanmaya konulan ilköğretim programındaki sosyal bilgiler 4. ve 5. sınıf programlarının uygulanması sırasında uygulanacak stratejilerin değerlendirilmesi esas alınmıştır. Aktif öğrenme stratejiyle birlikte kullanılan öğretim yöntem ve teknikleri irdelenmiştir. Bu amaçlarla öğretmenlere anketler uygulanmış, veriler değerlendirilmiştir. Sonuç olarak aktif eğitimin uygulanmasında özellikle ekonomik güçlüklerle karşılaşıldığı görülmüş ayrıca bu strateji hakkında öğretmenlerin yeterli bilgiye sahip olmadıkları da belirlenmiştir.	Hakan UYSAL NÜ-2007 Yüksek Lisans
İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersi Coğrafya Konularının Öğretiminde Ders Anlatım Stratejisi Olarak Dramatizasyonun Kullanılmasının Öğrencinin Başarı Düzeyine Etkisi Özet: Sosyal bilgiler dersi coğrafya konularının öğretiminde dramatizasyon stratejisinin öğrenci başarısına etkisini ortaya koymaya çalışan bu araştırma için seçilen deney ve kontrol gruplarına ön-test son-test uygulanmıştır. SPSS programı ve t testiyle veriler analiz edildikten sonra bu tekniğin öğrenmede kalıcılığı arttırdığı bulgulanmıştır.	İbrahim DEBRE YDTÜ-2008 Yüksek Lisans
İlköğretim 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Araştırmaya Dayalı Öğrenme Yaklaşımının Derse Yönelik Tutuma, Akademik Başarıya ve Kalıcılık Düzeyine Etkisi Özet: Araştırmaya dayalı öğrenme yaklaşımının öğrencilerin derse yönelik tutumlarına, akademik başarılarına ve kalıcılık düzeylerine etkisini ortaya koymaya çalışan bu makalede, tutum ölçeği ve akademik başarı testleri işe koşulmuştur. Araştırma deneysel bir çalışma olup ön-test son-test kontrol gruplu desen kullanılmıştır. İstatistiksel işlemlerle analiz edilen veriler sonucunda adı geçen yöntemin öğrenci başarısı, tutumu ve kalıcılık düzeyi üzerinde pozitif etkiler yaptığı bulgulanmıştır.	Hüseyin ÇALIŞKAN GÜ-2008 Doktora

Sosyal Bilgiler Derslerinde Okuduğunu Anlama Becerilerinin Geliştirilmesinde B-B-Ö (Bildiklerim-Bilmek İstediklerim- Öğrendiklerim) Stratejisinin Kullanımının Öğrencilerin Akademik Başarılarına ve Derse Karşı Olan Tutumlarına Etkisi Özet: Bu araştırmanın deneysel kısmında BBÖ stratejisinin kullanılmasının öğrencilerin "19. ve 20. yüzyıllarda Osmanlı Devleti" ünitesi ile ilgili akademik başarılarına ve sosyal bilgiler dersine karşı tutumlarına olan etkisi incelenmiştir. Araştırma, ön-test son-test uygulamalı kontrol ve deney gruplu desen olarak gerçekleştirilmiştir. Elde edilen nicel veriler SPSS istatistik programında yer alan bağımlı ve bağımsız gruplar için t testi analizleri kullanılarak değerlendirilmiştir. Sonuçta BBÖ stratejisinin öğrencilerin sosyal bilgiler dersine yönelik tutumlarını olumlu yönde etkilediğini ancak "geleneksel okuduğunu anlama yöntemiyle" aralarında anlamlı bir fark oluşmadığı gözlenmiştir.	Kubilay YAZICI GÜ-2006 Doktora
İlköğretim Altıncı Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Obenchain ve Morris Tarafından Önerilen Öğretim Stratejilerinin Öğrencilerin Akademik Başarılarına, Tutumlarına ve Kalıcılığa Etkisi Özet: Sosyal bilgiler dersinde Obenchain ve Morris tarafından önerilen öğretim stratejilerinin öğrencilerin akademik başarılarına, tutumlarına ve kalıcılığa etkisi araştırılmıştır. Deney ve kontrol grupları oluşturularak, akademik başarı testi ve tutum ölçeği ön-test son-test ve kalıcılık testi olarak uygulanmıştır. Araştırmada elde edilen veriler üzerinde t testi ve konvaryans analizi yapılmıştır. Nitel veriler ise içerik analizi ile değerlendirilmiştir. Ancak çalışma sonucunda deney ve kontrol gruplarının akademik başarı son-test ve kalıcılık puanları arasında anlamlı bir fark görülmemiştir. Fakat kalıcılık tutum puanları arasında gruplar arasında anlamlı fark bir bulunmuştur. Deney ve kontrol grupları ile yapılan görüşmelerden sonra deney grubundaki öğrencilerin akademik başarı ve tutum açısından kontrol grubundaki öğrencilere göre daha olumlu görüş bildirdikleri görülmüştür.	Halil BOLAT ÇÜ-2008 Yüksek Lisans
Sosyal Bilgiler Dersi Coğrafya Ünitelerinin İşlenişinde Öğrenmeyi Öğrenme Stratejilerinin Öğrencilerin Başarı ve Tutumlarına Etkisi Özet: Bu çalışmada, sosyal bilgiler dersi coğrafya ünitelerinin işlenişinde öğrenmeyi öğrenme stratejilerinin öğrencilerin başarı ve tutumlarına etkisi incelenmiştir. Araştırma 6. Sınıf öğrencileri üzerinde yürütülmüş ve bu öğrencilerden deney ve kontrol grupları oluşturulmuştur. Çeşitli istatistiksel analizler SPSS for Windows paket programında gerçekleştirilmiş ve şu bulgular elde edilmiştir: Hem deney hem kontrol grubunun ön-test son-test sonuçları karşılaştırıldığında her iki grubunda son testi lehine anlamlı farklar bulunmuştur. Yine iki grubun son-test sonuçları karşılaştırıldığında deney grubu lehine anlamlı bir farklılık görülmüştür. Yine deney ve kontrol gruplarının kalıcılık testi sonuçlarına karşılaştırıldığında deney grubu lehine anlamlı bir fark bulunmuştur. Hem deney hem kontrol grubunun son-test ve kalıcılık testi sonuçları ayrı ayrı karşılaştırıldığında her iki grup içinde son-testleri lehine anlamlı farklar bulgulanmıştır.	Ali MEYDAN SEÜ-2004 Doktora
Öğrenmeyi Öğrenme Stratejilerinin İlköğretim Sosyal Bilgiler Öğrenci Ders Başarısı Üzerindeki Etkisi	Emel YORULMAZ ÇOMÜ-2001 Yüksek Lisans
İlköğretim 4. Ve 5. Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersinde Sınıf Ortamında Kullandıkları Öğrenme Stratejileri	Bayram TAY HÜ-2002 Yüksek Lisans
İlköğretim Beşinci Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Araştırma-İnceleme Yoluyla Öğretim Ve Geleneksel Öğretimin Akademik Başarıya Etkisi	Özlem ULUDAĞ ÇÜ-2003 Yüksek Lisans
İlköğretim 6. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Osmanlı Devletinin Kuruluşu Ünitesinde Öğrenme Stratejilerini Öğrenmenin Öğrenci Erişisine Etkisi	Mehmet ÜLGER GÜ-2003 Yüksek Lisans
İlköğretim İkinci Kademe Sosyal Bilgiler Dersinde Uygulanan Problem Çözme Stratejisinin Öğrencilerinin Kavramları Anlama Ve Problem Çözme Performansları Üzerine Etkisi	Özkan AKMAN SEÜ-2005 Yüksek Lisans

◆ Yılmaz Geçit

Süreç Temelli Öğretimin İlköğretim 6. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretiminde Öğrencilerin Akademik Başarısı Ve Kalıcılığı Üzerindeki Etkileri	Bilal DUMAN ÇÜ-2003 Doktora
Diğer Konulu Çalışmalar (İlkeler, etkinlik, ders araç-gereçleri, çeşitli öğretim yaklaşım ve modelleri ile durum tespitleri gibi)	
Makaleler	
İlköğretim 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde “Kavram Haritası” Kullanımının Öğrenci Akademik Başarısı Üzerindeki Etkisi Özet: Bu araştırmanın amacı, ilköğretim 5. sınıf sosyal bilgiler dersinde “Kavram Haritaları” kullanmanın öğrencilerin akademik başarıları üzerindeki etkisini belirlemektir. Ön-test son-test kontrol gruplu deney deseni kullanılan bu çalışma sonucunda kavram haritaları kullanmanın öğrencilerin akademik başarıları üzerinde olumlu etkiler yaptığı belirlenmiştir.	Gülşen ALTINTAŞ S. Uğur ALTINTAŞ KED/16(1) S: 61-66 2008
İlköğretim Sosyal Bilgiler Derslerinde Görsel Materyal Kullanımı ile Coğrafya Konularının Eğitim ve Öğretimi Özet: Bu çalışma ilköğretim Sosyal Bilgiler derslerinde görsel materyal kullanımı ile coğrafya konularının eğitim ve öğretimi üzerinde durmaktadır. Makalede öncelikle görsel materyaller sıralanmakta ve bunların coğrafya konularının öğretiminde kullanımı örneklerle ortaya konulmaktadır. Buna ilaveten bir görsel materyal grubunun(fotoğrafların) sorularla çözümlenmesi üzerine örnek bir çalışma yaparak bunların öğretme-öğrenme sürecine katkısı üzerinde saptamalarda bulunmaktadır. Böylece öğretme-öğrenme sürecinde görsel materyal kullanımının öğrenmeyi somutlaştırarak kalıcı hale getirdiği anlaşılmaktadır. Ancak görsel materyaller bir görüntü olarak kullanılırsa kalıcı öğrenme sağlamamaktadır.	Okan YAŞAR MED/163 2004
Sosyal Bilgiler Dersinde Marmara ve Ege Bölgeleri Konularının Öğrenilmesi ve Öğretilmesinde Yakından Uzağa İlkesi ve Diğer Faktörlerin Etkisi Özet: Bu çalışmanın amacı, ilköğretim okulları 7. sınıf sosyal bilgiler dersi Marmara ve Ege bölgeleri konularının öğrenme ve öğretilmesinde yakından uzağa ilkesi ve öğrenci başarısı üzerinde etkili olan diğer faktörleri belirlemektir. Bu bağlamda tarama metoduyla belirlenmiş 208 7. sınıf öğrencine anket ve başarı testi, öğretmenlerine ise anket uygulanmıştır. Sonuçta öğrencilerin içinde buldukları bölgeyi daha iyi öğrendikleri belirlenmiştir. Ayrıca öğrencilerin ders çalışma biçimleri, derse karşı tutumları, öğretmenlerin kullandıkları yöntemler ile araç ve materyallerin de öğrenci başarısı üzerinde etkili olduğu saptanmıştır.	Hülya KAYALI MCD/18 S: 134-148 2008
Sosyal Bilgiler Dersinde Beyin Temelli Öğrenmenin Akademik Başarıya ve Öğrenmenin Kalıcılığına Etkisi Özet: Bu araştırmanın amacı ilköğretim 7. sınıfta sosyal bilgiler dersinde beyin temelli öğrenmenin akademik başarıya ve öğrenmenin kalıcılığı etkisini ortaya koymaktır. Deneme modellerinden ön-test son-test kontrol gruplu modele göre desenlenen araştırma resmi bir ilköğretim okulunda gerçekleştirilmiştir. Araştırmada verilerin toplanmasında nitel ve nicel veri toplama yöntemleri birlikte kullanılarak yöntem çeşitlenmesine gidilmiştir. Araştırma sonucundaki bulgulara göre sosyal bilgiler dersinde beyin temelli öğrenme yaklaşımı uygulanan deney grubu ile geleneksel öğretimin uygulandığı kontrol grubunun akademik başarıları ve öğrenmenin kalıcı düzeyi arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark bulunmuştur.	Tuba ÇENGELCİ İOOD/6 (1) S: 62-75 2007
İlköğretimdeki Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Derslerinde Kullanılacak Bir Öğretim Etkinliği Olarak Resim Çizimi Yoluyla Empati Özet: Bu çalışmada ilköğretim ikinci sınıf öğrencilerinden kendilerine sunulan empati rollerinden birini seçerek, o role ilişkin duygu ve düşüncelerini yansıtan bir resim çizimleri istenmiştir. Resim çizdirme tekniğinin kullanım nedeni, bu yaş grubu öğrencilerinin yazım becerilerindeki sınırlılıktır. Resim çizimlerinin tamamlanmasının ardından 15 öğrenci ile geliştirdikleri empatik düşünce ve duygulara ilişkin yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Araştırmada öğrencilerin çizdiği resimler ile görüşme metinlerinden bir bölümüne ve empati sürecine ilişkin değerlendirmelere yer verilmiştir.	Yücel KABAPINAR MEBD/20 S: 85-100 2004

Tezler	
İlköğretim Altıncı Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Coğrafya Konularında Kavram Haritalarının Öğrenci Başarısına Etkisi (Erzurum İli Ömer Nasuhi Bilmen İlköğretim Okulu Örneği) Özet: Bu çalışmada ilköğretim 6. Sınıf sosyal bilgiler dersinde kavram haritalarının uygulanabilirliğinin ve yararlarının tespitine çalışılmıştır. Çalışma, hem konuyla ilgili kaynaklardan tarama-derleme hem de deneysel sonuçlara dayanmaktadır. Araştırmada şu sorulara yanıt aranmıştır: Sosyal bilgiler dersi nedir? Bu derste kullanılan yöntem ve teknikler nelerdir? Kavram haritası ve çeşitleri nelerdir? Kavram haritası nasıl hazırlanır ve yararları nelerdir? Bu haritalarla başarı artırılabilir mi?	Pınar BAYINDIR GENCER Ata. Ü-2006 Yüksek Lisans
Sosyal Bilgiler Dersinde Beyin Temelli Öğrenmenin Akademik Başarıya ve Kalıcılığa Etkisi Özet: İlköğretim 7. sınıf sosyal bilgiler dersinde “Beyin temelli öğrenmenin” öğrenci başarısı üzerindeki etkisini belirleme amacı güden bu çalışma, deneme modellerinden ön-test son-test kontrol gruplu modele göre desenlenmiştir. Verilerin çözümlenmesinden sonra deney ve kontrol grupları arasında akademik başarı ve öğrenmenin kalıcılık düzeyi açısından deney grubu lehine anlamlı farklar bulunmuştur.	Tuba ÇENGELCİ Ana. Ü-2005 Yüksek Lisans
Sosyal Bilgiler Fiziki Coğrafya Konuları Öğretiminde Araç-Gereç Kullanımının Öğrencilerin Başarı Düzeylerine Etkisi (Kars İli Örneği) Özet: Bu çalışmada amaç, sosyal bilgiler dersi fiziki coğrafya konularının öğretiminde öğretim teknolojileri ve araç-gereçle desteklenen çağdaş öğretim yönteminin öğrenci başarısı üzerindeki etkisini saptamaktır. Seçilen deney ve kontrol gruplarına başarı testi ön-test ve son-test olarak uygulanmıştır. Sonuçta araç-gereçle desteklenen öğretim yönteminin daha başarılı sonuçlar verdiği bulunmuştur.	Erkan YEŞİLTAŞ KÜ-2006 Yüksek Lisans
İlköğretim Hayat Bilgisi Sosyal Bilgiler Müfredatlarının Tarih Konularında Eğitim Materyali Olarak Resmin Kullanılması Özet: Hayat bilgisi ve sosyal bilgiler ders kitaplarının incelenmesini konu edinen bu çalışma sonucunda belirtilen kitapların tarih ünitelerinde kullanılan resim, fotoğraf, minyatür ve gravürlerin metni yansıtmadığı, ünite hedeflerine dikkat edilmediği, resimlerin birbirini tamamlar nitelikte olmadığı ayrıca sayfa düzeni, baskı kalitesi ve renk uyumu açısından bilimsel ölçülere uymadığı saptanmıştır.	Kamuran Candoğan ÖZDEMİR GÜ-2006 Yüksek Lisans
Sosyal Bilgiler Öğretiminde Bütünsel Beyin Yaklaşımı İle Modellendirilmiş Etkinliklerin Akademik Başarı ve Tutumlar Üzerine Etkisi Özet: “Bütünsel beyin yaklaşımının” ilköğretim 7. Sınıf sosyal bilgiler dersindeki öğrenci başarısı ve derse yönelik tutumları üzerindeki etkisini araştıran bu çalışma için ön-test son-test kontrol gruplu deneysel desen kullanılmıştır. Oluşturulan deney ve kontrol gruplarından alınan veriler çeşitli istatistiksel işlemlerden geçirdikten sonra şu bulgulara ulaşılmıştır: “Bütünsel beyin yaklaşımli etkinliklerin” uyguladığı deney grubu lehine başarı puanı açısından anlamlı bir fark tespit edilirken, derse yönelik tutum açısından kayda değer bir farklılık gözlemlenmemiştir.	Halil TOKCAN GÜ-2007 Doktora
İlköğretim 6. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Kanıt Temelli Öğrenme Modeli: Bir Eylem Araştırması Özet: Bu çalışmada “kanıt temelli öğrenme modelinin” doğasına uygun şekilde farklı öğretim teknikleri ile farklı türden kaynaklar kullanılarak öğrencilerde yüksek düzeyde düşünceler oluşturulması amaçlanmıştır. Çeşitli şekillerde elde edilen veriler betimsel analiz, içerik analizi ve söylem analizi yaklaşımları ile çözümlenmiştir. Sonuçta bu kanıtlara dayalı tarih öğretiminde 12 yaş grubundaki öğrencilerin öğrenme düzeylerinde bilişsel alanda tarihçiler gibi derin analizlere ulaşabildikleri, duyuşsal alanda hoşlanma tutumu geliştirdikleri sonucu varılmıştır.	Ramazan ALABAŞ MÜ-2007 Yüksek Lisans

◆ Yılmaz Geçit

Sosyal Bilgiler Öğretiminde Tarihsel Yazılı Kanıtların Kullanımı Özet: Bu çalışmada akademik başarı ortalamaları birbirine denk 25'er grupluk deney ve kontrol gruplarına uygulama öncesinde ön-test ve ön-tutum ölçekleri uygulanmıştır. Elde edilen nicel veriler SPSS 11,0 veri analiz programıyla, nitel veriler ise betimsel analiz yapılarak değerlendirilmiştir. Dersin öğretiminde tarihsel yazılı kanıtların kullanıldığı deney grubu öğrencilerinde başarı oranı daha yüksek bulunmuştur.	Yasin DOĞAN GÜ-2007 Doktora
İlköğretim 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Tarih Konularının Öğretiminde Kanıt Temelli Öğrenme Modeli: Bir Aksiyon Araştırma Özet: Kanıta dayalı öğretim uygulamalarının konu alındığı bu çalışma nitel aksiyon araştırma ile yürütülmüştür. Veriler betimsel analiz, içerik analizi ve söylem analizi yaklaşımları ile çözülmüştür. Değerlendirmeler sonucunda 9-10 yaş grubundaki öğrencilerin kanıt temelli öğrenme uygulamalarıyla tarihsel sorgulamaları öğretmen rehberliğinde yapabildikleri ortaya çıkmıştır.	Hülya IŞIK MÜ-2008 Yüksek Lisans
İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersi Tarih Konularının Öğretiminde Tarihsel Kanıtların Etkililiği	Aydın BALKAYA MÜ-2002 Yüksek Lisans
Sosyal Bilgiler Ders Programında Toplam Kalite Uygulamalarında Anlamlı Öğrenme Modelinin 'Bilânço Çıkarma Konferansı' İlkelerine Göre Uygulanabilirliği	Mihrihan ÜNAL AİBÜ-2002 Yüksek Lisans
İlköğretim Beşinci Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Hazır Eğitim-Öğretim Araç-Gereçleri Ve Öğretmen-Öğrenci İş Birliği İle Hazırlanan Araç-Gereçlerle Yapılan Öğrenme Etkinliklerinin Akademik Başarı Ve Kalıcılığa Etkisi	Gökben Kenger TAŞDEMİR ÇÜ-2003 Yüksek Lisans
İlköğretim 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Öykü Tabanlı Öğrenme Yaklaşımına İlişkin Bir Durum Çalışması	Serkan Yaşar GÜNEY HÜ-2003 Yüksek Lisans
İlköğretim Okulu 6. Sınıf Sosyal Bilgiler Ders Kavramlarının Öğretimi	Bayram KAYA GÜ-2003 Yüksek Lisans
İlköğretim Beşinci Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Cumhuriyete Nasıl Kavuştuk Ünitesinin Öğretiminin Programlandırılmış Öğretime Göre Değerlendirilmesi	Ali Kemal PAŞ AİBÜ-2004 Yüksek Lisans
Sosyal Bilgiler Dersinde Programlandırılmış (Dizgeli) Öğretimin Erişkiye, Kalıcılığa Ve Derse Karşı Tutuma Etkisi	Mehmet KOÇAK AİBÜ-2004 Yüksek Lisans
Sosyal Bilgiler Dersinde Tepegöz Kullanımının Öğrenci Erişisine Etkisi	Gökhan ÖZDEMİR HÜ-2004 Yüksek Lisans
İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersindeki Türkiye' de Sanayi Konusunun Öğrenme Düzeylerinin Tespiti İlgili Grafik Ve Haritaların Tespiti	Zehra TÜFEKÇİOĞLU GÜ-2004 Yüksek Lisans
Sosyal Bilgiler Dersinde Görsel Materyal Kullanımının Başarıya Ve Derse Tutuma Etkisi	Yavuz AYDIN AİBÜ-2004 Yüksek Lisans
İlköğretim 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Derslerinde Tarihsel Kavramların Öğretiminde Bilgi Ve Kavram Haritası Kullanımının Başarıya Etkisi	Dilek GÜNGÖR MÜ-2004 Yüksek Lisans
İlköğretim Sosyal Bilgiler Derslerinde İstiklal Savaşı Yöresel Halk Kahramanlarının Öğretimi (Çukurova Örneği)	Yusuf DELİKOCA GÜ-2005 Yüksek Lisans
Yansıtıcı Düşünmeyi Geliştirici Etkinliklerin İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersindeki Akademik Başarılarına Ve Tutumlarına Etkisi	Zehra Nur ERSÖZLÜ FRÜ-2008 Doktora
Özet:	

Elde edilen veriler sonucunda ilköğretim sosyal bilgiler eğitimi öğretme-öğrenme durumlarıyla ilgili 20 makale ve 1 bildiri çalışması tespit edilmiştir. Bu çalışmalar çoğu eğitim fakülteleri yayını olmak üzere 19 dergi ve iki bildiri kitabından incelenmesiyle elde edilmiştir. Belirtilen süreli yayınlar 2000-2009 yıllarına ait olup toplam taranan yayın sayısı 268'dir. Yine belirtilen süre içerisinde öğretme-öğrenme durumlarıyla ilgili 136 tez çalışması saptanmıştır. Toplamda ulaşılan çalışma sayısı ise 157'dir. Tüm bu çalışmaların %49'u öğretim yöntemlerini, %16,5'i kuram çalışmalarını, %8,9'u öğretim tekniklerini, aynı oranda %8,9'u öğretim stratejilerini konu edinirken geriye kalan 16,5'i de diğerleri başlığı altında değerlendirdiğimiz öğretim ilkelelerini, etkinlikleri, ders araç-gereçlerini, çeşitli öğretim yaklaşım ve modelleri gibi konuları içermektedir. Konu dağılımlarına bakıldığında çalışmaların özellikle yöntem ve kuram temelli çalışma alanlarında yoğunlaştığı görülmektedir.

Tartışma ve Sonuç

1998-1999 eğitim-öğretim yılında gerçekleştirilen eğitim fakültelerindeki yeneden yapılandırma sürecinden sonra sosyal bilgiler eğitimi öğretme-öğrenme durumları alanında yapılan çalışmaları tespit etmek, bunları çeşitli açılardan gruplandırarak öncelikli çalışma alanlarını saptamak ve akademik çalışma yapacaklara ışık tutmaya yönelik yapılan bu incelemeyle önemli bulgular elde edilmiştir.

2000-2009 yılları arasında süreçte sosyal bilgiler eğitimi öğretme-öğrenme konuları alanında çeşitli alanları kapsayan çalışmalar yeterli oranda yapılmadığı söylenebilir. Yukarıda belirtilen kategorilerde yer alan çalışmalar dengeli yapılmadığı gibi, genel anlamda da sosyal bilgiler eğitimi öğretme-öğrenme durumlarını içeren çalışmalarının yeterli sayıda olduğunu belirtmek güçtür. Özellikle makale çalışmalarının oldukça az olduğu açıkça görülmektedir. Çünkü 268 süreli yayın ile iki kongre bildiri kitabında toplamda ancak 21 öğretme-öğrenme konulu çalışmasının yer almış olması oldukça düşündürücüdür. Ancak bu süre zarfında belirtilen konu alanında toplamda 136 yüksek lisans ve doktora tez çalışmasının yapılmış olması olumlu değerlendirilebilir. Fakat gerçekleştirilen akademik çalışmaların büyük oranda içerik bazında benzerlik taşıdığı, birbirini tamamlayıcı nitelikte olmadığı da bir gerçektir. Belirtilen bu sorunların nedenlerinden biri, ülkemizde henüz yeterli miktarda sosyal bilgiler alan eğitimi uzmanının bulunmaması nedeniyle farklı alanlardan uzmanlaşan akademisyenlerin bu yeni alana uyum sağlamaya çalışmalarıdır. Bu sorunlara yönelik öncelikli olarak YÖK-Üniversiteler işbirliği ve koordinasyonu çerçevesinde yurt dışına alan eğitim uzmanlıkları için daha fazla sayıda akademisyen gönderilmesi ve üniversitemizde bu alana kaynaklık edecek yeterli oranda lisansüstü programların açılması gerekmektedir.

Diğer önemli bir tespit, başta birçok eğitim fakültesi yayını olmak üzere çok sayıda dergide hiç sosyal bilgiler alan eğitimi çalışmasının olmaması, bazılarında ise sadece 1-2 makalenin bulunmasıdır. Bu soruna karşılık ise sosyal bilgiler eğitimi çalışmalarının yayınlanacağı süreli yayın sayısının artırılması gerekmektedir.

Verilerin analizi neticesinde ülkemiz ilköğretim sosyal bilgiler eğitimi öğretme-öğrenme durumlarıyla ilgili araştırma konuları beş ana başlık halinde tasnif edilmiş ve bunlara yönelik açıklamalarda bulunulmuştur:

1. Öğretim yöntemleri konulu çalışmalar: Öğretim yöntemi; eğitim ve öğretim düzeyi açısından öğrencileri, ön görülen amaç ve ilkelere ulaştırmak için uyulması ve uygulanması gereken en doğru ve en güvenilir yol biçiminde tarif edilebilir (Doğanay, 2002, 159). Bu araştırma sonucunda ulaştığımız toplam 157 çalışmanın 77'si bu alanı teşkil etmektedir. Dolayısıyla çalışmaların %49'u öğretim yöntemlerini içermektedir. Bu ana başlık altında değerlendirilen başlıca konular şunlardır: İşbirlikli öğrenme yöntemi, proje tabanlı öğrenme yöntemi, drama yöntemi, soru-cevap yöntemi, hikâye anlatım yöntemi, gezi-gözlem ve inceleme yöntemi, vb. Bu araştırmalarda daha çok ön-test son-test kontrol gruplu deneysel desenin işe koşulduğu ve bu şekilde bu yöntemlerin etkinliğinin araştırıldığı görülmektedir. Özellikle bu yöntemler öğrenci erişileri, öğrenilenlerin kalıcılık düzeyleri ve sosyal bilgiler dersine yönelik tutumları tespit etmek için uygulanmıştır. Verilerin toplanması için de başarı testleri, tutum ölçekleri ve çeşitli anket uygulamaları kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde daha çok SPSS programı ile t testi ve konvaryans analiz tekniği uygulanmıştır. Araştırmaların sonunda da genellikle 2000 yılından sonra işe koşulan bu yeni modern yöntemlerin geleneksel yöntemlere göre daha etkin olduğu sonucuna varılmıştır.

2. Öğretim kuramları konulu çalışmalar: Öğretim kuramlarını teşkil eden çalışmalara bakıldığında çoklu zekâ kuramı merkezli çalışmaların çoğunlukta olduğu dikkat çekmektedir. Bu kuram, öncelikle zekânın tek bir etmenle açıklanamayacak kadar karmaşık bir süreç olduğunu benimsemekte ve zekâ düzeyinin değiştirilemeyeceğine ilişkin yaklaşımlara da tepki göstermektedir (Karatekin, 2006, 32). Öz bir şekilde tarif edilmeye çalışılacaksa çoklu zekâ kuramı; bilişsel gelişim, gelişimsel psikoloji ve nörobilimden yararlanarak her bireyin zekâ düzeyinin özerk güçler ya da yeteneklerden oluştuğunu ve en az sekiz gücün var olduğunu savunur (Temur, 2004, 2). Bu başlık altında değerlendirilebilecek 26 çalışmanın 13'ü çoklu zekâ kuramı merkezlidir. Öğretim kuramlarını konu alan çalışmalar ise bütününün %16,5'ine tekabül etmektedir. "Çoklu zekâ kuramı yanında,"Kolb'un deneysel öğrenme kuramı", "yapılandırmacı kuramı" ve "beyin temelli öğrenme kuramının" etkililiğini tespitine yönelik çalışmalar da yer almaktadır. Yöntem konulu çalışmalarda olduğu gibi bunlarda da yine daha çok deneysel desenin işe koşulduğu, deney ve kontrol gruplarının teşkil edildiği görülmektedir. Çeşitli anketlerden elde edilen verilerin analizleri için SPSS programı yanında Mancova istatistik testi, Man-Whitney testi ile varyans ve konvaryans analizleri uygulanmıştır. Belirtilen kuramlar temelinde hazırlanan etkinliklerin öğrencilerin sosyal bilgiler dersine karşı tutum ve akademik başarıları üzerinde olumlu etkiler yaptığı da diğer önemli bir tespittir.

3. Öğretim teknikleri konulu çalışmalar: Yöntem ve teknik kavramları birbirine çok karıştırılmaktadır. Yöntem genelde hedefe ulaşmak için izlenen en kısa yol olarak tanımlanırken, teknik ise bir öğretme yöntemini uygulamaya koyma biçimi, ya da sınıf içinde yapılan işlemlerin bütünü olarak tanımlanabilir (Yel ve diğerleri, 2008, 40). Öğretim tekniklerini konu edinen çalışmaların sayısı 14, toplam içindeki oranı ise %8,9 dur. Bu bölümde ele alınan başlıca teknikler "beyin fırtınası tekniği", "altı şapkalı düşünme tekniği", "örnek olay incelemesi tekniği" ve "konu merkezli öğrenim tekniği" ile "anlatım teknikleri" gibi tekniklerdir. Ele alınan başlıca konular incelendiğinde ise, genellikle bu teknikler esas alınarak ders işleyen öğrencilerle, geleneksel tekniklerle ders işlenen öğrencilerin başarıları ve bilgi kalıcılığı karşılaştırılmaktadır. Araştırma için gerekli veriler deney ve kontrol grubu öğrencilerinden ön-test son-

test, başarı testi, kalıcılık testi, tutum ölçeği ve Torrance yaratıcı testleri uygulanarak toplanmıştır. Ulaşılan bu bilgilerin işlenmesi ve analizi için de SPSS programı, t testi, standart sapma, aritmetik ortalama ve yüzdeleme gibi değerlendirme yöntemleri kullanılmıştır. Genellikle ön-test son-test kontrol gruplu deneysel desenin kullanıldığı bu çalışmaların sonunda da, belirtilen tekniklerle dersleri işleyen deney grubu öğrencileriyle, geleneksel yöntemlerle ders işleyen kontrol grubu öğrencileri arasında akademik başarı, kalıcılık ve tutum açısından deney grubu öğrencileri lehine anlamlı farklar bulgulanmıştır.

4. Öğretim stratejileri konulu çalışmalar: Strateji sözlük anlamı olarak; önceden belirlenen bir amaca ulaşmak için tutulan yolların ve uygulanan yöntemlerin bütünü demektir. Strateji eğitimde, bir şeyi elde etmek için izlenen yol ya da amaca ulaşmak için geliştirilen bir planın uygulanmasıdır (Uysal, 2007, 5). Sayısal değerler açısından bu alandaki çalışmalar öğretim teknikleriyle aynı sayı ve orandadır (157 çalışmanın 14'ü yani %8,9'u bu alanla ilgilidir). Yine öğrencilerin akademik başarıları ve tutumlarını ortaya koyma amacı güden bu stratejilerin başında "öğrenmeyi öğrenme stratejisi", "BBÖ (Bildiklerim, Bilmek İstediklerim, Öğrendiklerim) stratejisi" ve "Obenchain-Morris stratejileri" gibi öğrenme stratejileri bulunmaktadır. Strateji konulu çalışmaları yürütmek için bu tekniklerle öğrenim gören deney grubu öğrencileri ile klasik yöntemlerle ders işlenen kontrol grubu öğrencileri seçilmiştir. Bu öğrencilerden veri toplamak amacıyla akademik başarı testi, tutum ölçeği, ön-test son-test ve kalıcılık testi işe koşulmuştur. T testi, kovaryans analizi ve içerik analiziyle veriler istatistiksel işlemlerden geçirilmiştir. Sonuçta bu stratejilere uygun geliştirilen öğretim ortamları ve etkinliklerin öğrenci başarısını arttırdığı saptanmıştır.

5. Öğretme-öğrenme durumlarıyla ilgili diğer çalışmalar: "Diğer çalışmalar" başlığı altında 26 çalışma tespit edilmiştir ki, bunların da 21'i tez, 5'i makale çalışmasıdır. Tüm çalışmaların %16,5'ini bu bölüm içinde değerlendirilmiştir. Bu başlık altında çeşitli araç-gereç kullanımı, farklı materyallerin işe koşulması, farklı ilkeler ışığında öğretimi gerçekleştirme, değişik etkinliklerle öğrenci erişiminin tespiti ve resim çizmeyle öğretimi gerçekleştirme gibi konular yer almaktadır. Diğer alanlarda olduğu gibi burada da yine ağırlıklı olarak deneysel desen modeli uygulanmıştır. Verilerin toplanmasında işe koşulan çeşitli testler, formlar ve anketler yanında, tarama-derleme yoluyla da bilgiler toplanmıştır. Daha sonra bu bilgilerin çözümlenmesinde çeşitli istatistikî işlemler yanında betimsel analiz, içerik analizi ve söylem analizleriyle de değerlendirmeler yapılmıştır. Nihayetinde kullanılan çeşitli etkinliklerin, materyallerin, araç-gereçlerin öğrencilerin akademik başarıları ve kalıcılıkları üzerindeki etkileri saptanmaya çalışılmıştır. Bu bölümle ilgili çalışmaların önemli bir oranı araç-gereç veya materyallerin etkinliğini ölçmeye yönelik olduğundan burada bunları tanımlamaya ve önemini izaha gerek vardır. En genel anlamıyla öğretim materyalleri veya materyaller veya araç-gereçler, öğretim faaliyetlerinin etkinliğini artırarak, daha üst düzeyde, kaliteli ve verimli bir öğrenmenin gerçekleşmesine yardımcı olmak için kullanılan her türlü malzeme olarak tanımlanabilir (Yeşiltaş, 2006, 35). Yapılandırmacı yaklaşım temelinde hazırlanan 2004 yılı sosyal bilgiler öğretim programına göre öğretmenler, fotoğraf, haritalar, filmler, cd-rom'lar ve benzeşim programları, çoklu ortam (multimedya) ve hipermedya gibi araçlar; internet gibi telekomünikasyon araçlarını imkânları ölçüsünde sosyal bilgiler dersinin bir parçası yapmaları gerektiği belirtilmektedir. Aslında belirtilen bu araç ve gereçler başta tarih ve coğrafya olmak üzere diğer sosyal bilimler için de vazgeçilmez unsurlardır. Ancak bu şekilde gidile-

◆ Yılmaz Geçit

meyen bazı mekânlar sınıf ortamına taşınabilir ve sanal geziler yapılabilir. Üstelik yapılandırmacı kuramın desteklediği önemli bir uygulama da sınıflarda teknolojinin kullanılmasıdır (Yanpar, 2007, 102). Artık günümüz dünyasında bilgisayar destekli olmayan bir eğitimden bahsetmek imkânsız gibi görünmektedir. Ne yazık ki bu alanla ilgili çalışmaların yeterli olduğunu söylemek mümkün değildir. Bundan sonraki akademik çalışmalarda bu alana daha da ağırlık verilmesi, gelişen teknolojinin takip edilmesi ve bu çalışmaların öğretmen ve öğretmen adaylarının da uygulama imkânı bulabilecekleri alanlara yönelik gerçekleştirilmesi gerekir.

Kaynakça

- Akdeniz, A.R., Karamustafaoglu, O. ve Keser, Ö.F.(2000). "Fizik Eğitim-Öğretiminde Güncel Araştırma Alanları", IV. Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Sempozyumu, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Aksoy, B., Sönmez, F., Merey, Z. & Kaymakçı, S. (2009). "Sosyal Bilgiler Eğitimi Alanında Yapılan Yüksek Lisans ve Doktora Tezlerinin Değerlendirilmesi", IV. Sosyal Bilimler Eğitimi Kongresi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Ata, B. . (2007). Sosyal bilgiler öğretim programı. Öztürk, C. (Edt.), *hayat bilgisi ve sosyal bilgiler öğretimi yapılandırmacı bir yaklaşım* içinde (s.72–83). Ankara: PegemA Yayınları.
- Büyüköztürk, Ş.,Çakmak, E., Akgün, Ö.,Karadeniz & Demirel, F. (2008). Bilimsel Araştırma Yöntemleri. Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- Demircioğlu, İ.H. (2004). Öğretim stratejileri. Öztürk, C. ve Dilek, D.(Edt.), *hayat bilgisi ve sosyal bilgiler öğretimi* içinde (s.136-168). Ankara: PegemA Yayınları.
- Demirel, Ö. (2004). Eğitimde Program Geliştirme. Pegem Yayıncılık, Ankara.
- Doğanay, H. (2002). Coğrafya Öğretim Yöntemleri. Aktif Yayınevi, İstanbul.
- Doğanay, A. (2004). Sosyal bilgiler öğretimi. Öztürk, C. ve Dilek, D.(Edt.), *hayat bilgisi ve sosyal bilgiler öğretimi* içinde (s.15-46). Ankara: PegemA Yayınları.
- Karamustafaoglu, O. (2009). "Fen ve Teknoloji Öğretiminde Temel Yönelimler", **Kastamonu Üniversitesi Kastamonu Eğitim Dergisi**, s.17(1), ss: 87–102.
- Karasar, N. (1999). Bilimsel Araştırma Yöntemleri. Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- Karatekin, K. (2006). İlköğretim 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Yön ve Yön Bulma Yöntemleri Konusunun Çoklu Zekâ Kuramına Göre Öğretilmesinin Öğrenci Başarısına Etkisi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara.
- MEB (2004). İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersi (4. – 5. Sınıflar) Öğretim Programı. Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları, Ankara.
- Öztürk, C. (2007). Sosyal bilgiler: Toplumsal yaşama disiplinler arası bir yaklaşım. Öztürk, C. (Edt.), *hayat bilgisi ve sosyal bilgiler öğretimi yapılandırmacı bir yaklaşım* içinde (s.22–50). Ankara: PegemA Yayınları.
- Öztürk, C. (2009). Sosyal bilgiler: Toplumsal yaşama disiplinler arası bir yaklaşım. Öztürk, C. (Edt.), *sosyal bilgiler öğretim* içinde (s.2–31). Ankara: PegemA Yayınları.
- Safran, M. (2008). Sosyal bilgiler öğretim programı. Tay, B. ve Öcal, A. (Edt.), *özel öğretim yöntemleriyle sosyal bilgiler öğretimi* içinde (s.2-20). Ankara: Pegem Akademi.
- Sözer, E. (1998). Sosyal bilimler kapsamında sosyal bilgilerin yeri ve önemi. Can, G. (Edt.), *sosyal bilgiler öğretimi* içinde (s.3-13). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açık öğretim Fakültesi Yayınları.
- Temur, H. (2004). Çoklu Zekâ Kuramını Temel Alan Etkinliklerin Hayat Bilgisi Dersinde Öğrenci Erişimine ve Kalıcılığa Etkisi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara.

- Uysal, H. (2007). Öğrenme Stratejileri ve Yeni İlköğretim Programında Sosyal Bilgiler Programı 4. ve 5. Sınıflarda Öğrenme Stratejisi (Aktif Öğrenme),Yozgat İli Uygulaması, Niğde Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Niğde.
- Ünlü, M. & Alkış, S. (2006). "Okulöncesi Öğretmenliği Programlarında Coğrafya Derslerinin Gerekliğinin İncelenmesi". **Marmara Coğrafya Dergisi**, s.14, ss: 17-28.
- Yanpar, T. (2007). Etkili ve Anlamlı Bir Öğrenme İçin Kuramsal Yaklaşımlar ve Hayat Yapılandırıcılık. Öztürk, C. (Edt.), *hayat bilgisi ve sosyal bilgiler öğretimi yapılandırıcılık bir yaklaşım* içinde (s.85-110). Ankara: PegemA Yayınları.
- Yel, S., Taşdemir, A. & Yıldırım, K. (2008). Sosyal bilgilerde öğretim strateji, yöntem ve teknikleri. Tay, B. ve Öcal, A. (Edt.), *özel öğretim yöntemleriyle sosyal bilgiler öğretimi* içinde (s.37-90). Ankara: Pegem Akademi.
- Yaşar, Ş. , Gültekin, M. (2007). Anlamlı Öğrenme İçin Etkili Öğretim Stratejileri.
- Öztürk, C. (Edt.), *hayat bilgisi ve sosyal bilgiler öğretimi yapılandırıcılık bir yaklaşım* içinde (s.111-134). Ankara: PegemA Yayınları.
- Yeşiltaş, E. (2006). Sosyal Bilgiler Fiziki Coğrafya Konuları Öğretiminde Araç-Gereç Kullanımının Öğrencilerin Başarı Düzeylerine Etkisi, Kafkas Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Kars.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2005). Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri. Seçkin Yayınevi, Ankara.
- Welton, D.A. & Mallan, (1999). Children and Their World / Strategies for Teaching Social Studies. Houghton Mifflin Company, Newyork.
- <http://ilkogretim-online.org.tr/vol6say2.html>, "İşbirlikli Öğrenme Yöntemi "Birleştirme İ" Tekniğinin Sosyal Bilgiler Derslerinde Öğrenci Başarısına Etkisi", Züleyha AVŞAR ve Seçil ALKIŞ, 3 Ocak 2010.
- <http://www.kefdergi.com/pdf/Cilt-15-No2-2007Ekim/bcayci.pdf>, "Sosyal Bilgiler Dersinde İşbirliği Dayalı Öğrenme İle Kavram Öğretimi", Barış ÇAYCI, M. Kaan DEMİR, Mustafa BAŞARAN, Metin DEMİR, 3 Ocak 2010.
- <http://www.gefad.gazi.edu.tr/window/dosyapdf/2007/3/2007-3-239-255-239-255.pdf>, "Buluş Sunuş Metodu Ve Grup Rehberliğinin Duygusal İçerikli Olumlu Sosyal Kavramları Kazandırması Üzerine Etkisi", Sırrı AKBABA, Hakkı YAZICI, Osman SAMANCI, 5 Ocak 2010.
- http://www.tebd.gazi.edu.tr/arsiv/2005_cilt3/sayi_4/471-485.pdf, "Hayat Bilgisi Ve Sosyal Bilgiler Öğretiminde Probleme Dayalı Öğrenme İçin Problem Durumları Oluşturma", Zehra Nurdan BAYSAL, 5 Ocak 2010.
- http://www.tebd.gazi.edu.tr/arsiv/2004_cilt2/sayi_4/495-509.pdf, "İlköğretim Okulu Sosyal Bilgiler Dersi Tarih Konularının Öğretiminde Hikâye Anlatım Yönteminin Etkililiği" , Ahmet ŞİMŞEK, 5 Ocak 2010.
- <http://www.gefad.gazi.edu.tr/window/dosyapdf/2004/3/2004-3-39-70-3-hilmidemirkaya-turhancetin-haliltokcan.pdf>, "İlköğretim Birinci Kademe Öğrencilerine Yön Kavramı Öğretiminde Kullanılabilecek Metotlar", Hilmi DEMİRKAYA, Turhan ÇETİN, Halil TOKCAN, 6 Ocak 2010.
- http://www.edam.com.tr/kuyeb/tr/oncelki_sayilar.asp?act=detay&ID=22, "İlköğretim Beşinci Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Proje Tabanlı Öğrenmenin Öğrenme Ürünlerine Etkisi", Mehmet GÜLTEKİN, 7 Ocak 2010.
- <http://ilkogretim-online.org.tr/vol1say1/v01s01a.pdf>, "İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersi Kapsamında Beşinci Sınıf Öğrencileriyle Yürütülen Ekiple Proje Tabanlı Öğrenme Üzerine Bir Çalışma", Mukaddes ERDEM, Buket AKKOYUNLU, 8 Ocak 2010.
- <http://www.marmaracografya.com/pdf/18.12.pdf>, "Sosyal Bilgiler Dersi Tarih Konularının Çoklu Zekâ Kuramına Göre İşlenişi", Ali YILMAZ, 9 Ocak 2010.

◆ Yılmaz Geçit

<http://ilkogretim-online.org.tr/vol7say2/v7s2m14.pdf>, “Sosyal Bilgiler Dersinde Kolb’un Deneyimsel Öğrenme Kuramına Dayalı Eğitimin Tutum, Akademik Başarı Ve Öğrenmenin Kalıcılığına Etkisi”, İlke EVİN GENÇEL, 9 Ocak 2010.

<http://www.ksef.gazi.edu.tr/dergi/dergi.htm>, “Sosyal Bilgiler Dersinde Oluşturmacı Yaklaşımda Öğrencilerin Etkinlik Dosyalarını Yordayan Değişkenler”, Tuğba YANPAR, 9 Ocak 2010.

http://www.edam.com.tr/kuyeb/tr/onceki_sayilar.asp?act=detay&ID=14, “Oluşturmacı Yaklaşımın Sosyal Bilgiler Dersinde Bilişsel Ve Duyuşsal Öğrenmeye Etkisi”, Tuğba YANPAR ŞAHİN, 10 Ocak 2010.

<http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/173/173/06.pdf>, “Öğrenme Stratejilerinin Hayat Bilgisi Ve Sosyal Bilgiler Öğretimi Dersinde Akademik Başarıya Etkisi”, Bayram TAY, 10 Ocak 2010.

<http://www.kefdergi.com/pdf/cilt-16-no1-2008Mart/061.pdf>, “İlköğretim 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Kavram Haritası Kullanımının Öğrenci Akademik Başarısı Üzerindeki Etkisi”, Gülşen ALTINTAŞ, S. Uğur ALTINTAŞ, 11 Ocak 2010.

<http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/163/yasar.htm>, “İlköğretim Sosyal Bilgiler Derslerinde Görsel Materyal Kullanımı İle Coğrafya Konularının Eğitim Ve Öğretimi”, Okan YAŞAR, 11 Ocak 2010.

[http://marmaracografya.com/pdf/18-7-\(134-148\)-](http://marmaracografya.com/pdf/18-7-(134-148)-), “Sosyal Bilgiler Dersinde Marmara Ve Ege Bölgeleri Konularının Öğrenilmesi Ve Öğretilmesinde Yakından Uzağa İlkesi Ve Diğer Faktörlerin Etkisi”, Hülya KAYALI, 11 Ocak 2010.

<http://ilkogretim-online.org.tr/vol6say1/v6s1m6.pdf>, “Sosyal Bilgiler Dersinde Beyin Temelli Öğrenmenin Akademik Başarıya Ve Öğrenmenin Kalıcılığına Etkisi”, Tuba ÇENGELCİ, 11 Ocak 2010.

http://ebd.marmara.edu.tr/arsiv_makale_detay.php, “İlköğretimdeki Hayat Bilgisi Ve Sosyal Bilgiler Derslerinde Kullanılacak Bir Öğretim Etkinliği Olarak Resim Çizimi Yoluyla Empati”, Yücel KABAPINAR, 12 Ocak 2010.

BASIC STUDIES RELATED WITH PRIMARY EDUCATION SOCIAL STUDIES TEACHING EDUCATION LEARNING STATUS

Yılmaz GEÇİT*

Abstract

The fundamental aim of this study is to determine researches related with status of social studies education teaching-learning conducted in the process from 2000 to present-day (2009) in education of social studies in primary education to shed light to research hereafter and to determine fields related with status of education teaching-learning social studies required to be given priority. Besides, it is about informing researchers about aim, implemented methods and outcomes of these academic studies.

The items constituting data to these researches have been obtained as a result of collection scanning. As a result of archive scanning, 19 periodical publications and paper booklets submitted in 2 national congresses, most of which are publications of education faculties have been examined for years between 2000-2009. Furthermore post-graduate and PhD theses prepared in education teaching-learning social studies has been determined between referred dates. The data obtained thereafter were made subject to frequency, percentage application and content analysis to evaluate. In the analysis of data, papers and articles were encoded with respect to place, date of their publication, author and page numbers, and theses with respect to university, authors and dates of publishing to resort to such classification.

Key Words: Education articles in social studies, education theses in social studies, research subjects in education of social studies

* Asst. Prof. Dr.; Rize University Faculty of Education, Department of Primary School Teaching.